

אתנתא

בשבע 1118 | כ"ט בתשרי תשפ"ה, 31.10.24

צילום: לירון מולדובן

לעזרת הנשים

לעורכת הדין צפנת נורדמן, אמא גאה לשבעה ילדים, נמאס לראות איך שוב ושוב רומסת התנועה הפמיניסטית את זכויות הנשים בעבודה, בצה"ל, בתרבות ובאקדמיה, והיא נאבקת בבתי המשפט למען חירותן האמיתית

// הדס צורי

מדוע אני מתכוונת להצביע
בבחירות לנשיאות ארצות
הברית // חנה קטן

שנה לטבח: שרית לפידות, אימה של תפארת
הי"ד שנרצחה בנובה, יצאה למסע הסברה
חינוכי שיקרב בין הורים לילדיהם מבקשי הדרך
עניין אישי, רבקי גולדפינגר

טביעות אצבע בנוף הארץ

ערב השקת ספרו האוטוביוגרפי של פרופ' אהוד נצר

בתוכנית:

19:00

התכנסות קפה ועוגה בבית ספר שדה כפר עציון

19:30

דברי ברכה

<< עמיחי נעם | סמנכ"ל בית ספר שדה כפר עציון

<< דבורה נצר

19:50

חברים ושותפים מספרים על אהוד

<< חשיפת מכלול הקבורה של הורדוס בהרודיון

בפרספקטיבה של עשור ומחצה | רועי פורת, האוניברסיטה העברית

<< יריחו-מחזון למעש ועל גני הנצחה מלכותיים של הורדוס

ואוגוסטוס | ד"ר רחל בר נתן, רשות העתיקות

<< תרומת אהוד נצר לחקר מצדה | פרופ' (אמריטוס) דן בהט,

אוניברסיטת טורונטו

21.00

טביעת אצבע בנוף הארץ

<< על הספר וכתיבתו | ידין רומן, מגזין ארץ וטבע

יום ו' | 15.11.24

למחרת הכנס יתקיים סיור להרודיון ולקבר הורדוס בדגש

על החידושים האחרונים באתר | בהדרכת רועי פורת וידין רומן

יום ה' | י"ג חשוון

14.11.24

עלות ההשתתפות בכנס: 30 ש"ח • עלות ההשתתפות בסיור: 50 ש"ח • כרטיס משולב לכנס ולסיור: 70 ש"ח

לפרטים והרשמה • K-ETZION.CO.IL

דירת 4 חדרים בעיר בית, גינה ואיכות חיים

הבנייה
החלה

משלמים אותו דבר, מקבלים הרבה יותר.

פרויקט המגורים היוקרתי בישוב צופים
במחיר של דירת 4 חדרים בעיר, קונים בית ואיכות חיים.

דו משפחתיים
ובנייני בוטיק

סטנדרט בנייה גבוה
ומפרט מודרני מפנק

10 ק"מ מכפר סבא
ו- 5 דק' מכביש 6

3,700,000 ₪
החל מ-

20% בחוזה 80% באכלוס

*2489

בליווי בנק
מזרחי טפחות

לידר
ניהול ופיתוח בע"מ

הבית בצופים
הדשא שלנו - ירוק יותר

ידידיה מאיר
yedidyameir@gmail.com

אחיי החרדים, אחיי הסרוגים

למרות הכאב הנורא, למרות התסכול, בואו ננסה לנהל את הוויכוח העמוק הזה קצת אחרת

1 ביום ראשון השבוע הייתה לי הזכות להנחות את האזכרה במלאות שנה לנפילתו של סרן אורי מרדכי שני הי"ד מקריית ארבע. אורי נפל במוצב כיסופים ביום שמחת תורה בקרב גבורה שעוד יילמד. באזכרה תיארו בני משפחתו, רבותיו וחבריו את דמותו המאירה, ויונתן רזאל ביצע את הלחן החדש והמקסים שכתב בהשראתו למילים "קומי אורי כי בא אורך, וכבוד ה' עלייך ורח". אבל לפני האירוע באולם, התקיימה עלייה לקברו שבה הרצל. בדרך לשם נכנסתי להר מהכניסה הלא נכונה, לחלקה הלא נכונה, ומצאתי את עצמי פתאום באמצע הלוחיה ענקית. שאלתי את אחד מהמוזנים, שנהרו להר, מי הקדוש שמואב עכשיו לקבורה, והוא ענה לי: גלעד אלמליח. זכרתי את השם מה"הותר לפרסום" של הבוקר, אבל בין כל החללים הרבים של אותה יממה לא הגעתי לסיפור חייו. בלילה, כשחזרתי הביתה, חיפשתי את השם שלו בגוגל והבנתי איזו זכות גדולה נפלה בחלקי להשתתף באשכבתיה דגלעד. כמוכן שכל יהודי שנפל בשל היותו יהודי, ובוודאי בקרב על הגנת העם והארץ, הוא קדוש. אבל גלעד היה כבר בחייו משהו מיוחד מאוד. את הסיפורים המופלאים שקראתי עליו לא אשכח עוד זמן רב (גם לא את זעקות השבר ששמעתי בלוחיה). אילו אנשים אנחנו מאבדים פה בימים אלה. אילו אנשים חיו בתוכנו ולא ידענו.

יממה קודם לכן, בליל שבת, הלכתי שוב לקבלת שבת במאהל הגבורה. מדויק יותר: גלילי נשאני שוב למקום הקדוש הזה. כבר כתבתי פה שאני מקווה שהוא יהפוך ממאהל למבנה קבוע, ושכל מי שמגיע לירושלים יעלה אליו לרגל כדי לנשום אוויר פסגות של גבורה יהודית. ואני מדגיש: יהודית. הרוח שנושבת במאהל הגבורה, הדיבורים שנשמעים שם, שונים מהרוח של גיבורים צבאיים כמו אהוד ברק, יאיר גולן, בוגי יעלון, דן חלוץ וישראל זיו. הרי כל האנשים האלה נלחמו במסירות נפש למען ביטחון מדינת ישראל בשדה הקרב, חירפו את נפשם, ותודה רבה להם על כך, אבל הגבורה הזאת לא הייתה מחוברת לקדוש. ברור שהשורש של מסירות הנפש של כל יהודי שנלחם על ארץ ישראל הוא הנשמה היהודית ומסירות הנפש של אברהם אבינו - כן, גם אהוד ברק הוא צאצא של אברהם אבינו אבל מגבורה צבאית שאינה מחוברת לתורה, ובטח מגבורה שמחוברת לכפירה, נשאר בסוף בעיקר מאצ'ואיזם. לפעמים אפילו בריונות. הכיבוש (מהסוג הזה) באמת משחית. ובדיוק לכן אני חושב שהסכסוך בין הציונות הדתית לחרדים, והדיבורים הקשים שאנחנו שומעים בימים האחרונים מחלקים בציונות הדתית על החרדים, הם איום אסטרטגי וסכנה. לשני הצדדים. אנסה להסביר את זה ברגישות וברגישות.

2 אני מקבל תגובות רבות מאנשים טובים שנעלבים מכך שאני מכנה בבמות שונות בתקשורת את מה שקורה בשיח בימים האלה "הקמפיין" נגד החרדים. חיילים נהרגים, משפחות מרובות ילדים הופכות למרובות יתומים, חיילים נפצעים, אנשים פה טוחנים מאות ימי מילואים, עסקים מתפרקים, נשים וילדים לא ישנים בלילה - ומול כל הכאב הזה, מול הזעקה שלנו, אתה אומר "קמפיין"? אז קודם כול, לא נראה לי שיש אדם אחד שמפקפק במחיר הכבד שהציונות הדתית משלמת במלחמה הזאת, הרבה מעבר למשקלה באוכלוסייה. מדינה שלמה מסתכלת בהערכה ובהערצה על גיבורי המגזר, אלה שנפלו ואלה שחיים לאורך ימים ושנים ונלחמים. ברור שהקושי של הלוחמים בסדיר ובמילואים ושל כל המעגלים שמקיפים אותם הוא אמיתי. מיותר בעיניי אפילו לומר את זה. השאלה למי אתה מפנה את הזעקה שלך ואיפה אתה חושב שנמצא הפתרון לבעיות. ופה, כן, יש חתיכת קמפיין. אתם מבינים? כי אם לא, יש לי דוגמה מצוינת ואקטואלית שתסביר את זה: האם הזעקה של עינב צינגאוקר, אימו של מתן החטוף, אותנטית? ברור. היא קורעת לב. הבן שלה חטוף בעזה. אנחנו מסוגלים בכלל להבין מה היא מרגישה? אבל האם אין פה קמפיין שלוקח בצנינות את הכאב הבלתי נתפס שלה, ושל עוד משפחות חטופים, לכיוון הפלת נתניהו, הקמת ממשלת שמאל, יציאה מעזה, כניעה לחמאס שתפגע בסיכוי להחזיר את כל החטופים ותגרום לחטיפות נוספות, חלילה? העובדה שהזעקה שלך הכי אמיתית, והמצוקה שלך הכי מצוקתית, לא אומרת שבעלי אינטרסים לא מהנדסים לנו את התודעה ומשתמשים בזעקה ובמצוקה האוטנטיות שלך כדי לקדם מטרות אחרות. יותר מזה, ככל שהכאב שלך גדול יותר, והנפש שלך סוערת יותר, כך אתה נמצא בקבוצת סיכון להיות קורבן של קמפיין וספינוולוגים. וזה בדיוק מה שקורה לרבים וטובים במגזר בימים אלה. הם משלמים את המחירים הכבדים ביותר, אבל מנוצלים על ידי בעלי

אינטרסים, שגורמים להם לחשוב ש: א. הפתרון לכל עומס המילואים הוא גיוס חרדים. ב. אם נצטק ונעלוב בחרדים או נצטט להם פסוקים הם ישתכנעו ויתגייסו בהמוניהם.

3 אז בואו נדבר על שתי הנחות היסוד הללו. נתחיל בראשונה: במצב מתוקן חרדים שתורתם לא אומנותם אכן צריכים להתגייס. מאז המלחמה יש רבים כאלה, שאכן רוצים להתגייס. רבים מאוד. אלפים. אבל מה לעשות שצה"ל עדיין תקוע בקונספציה שכשיש התנגשות בין הגדלת כוח האדם ובין קידום נשים לתפקידים קרביים - הערך האחרון קובע. תקראו את המסמך שכתב המכון הישראלי לדמוקרטיה יחד עם המכון למחקרי ביטחון לאומי (INSS) ושצה"ל אימץ: "יש להבחין בין שלבים ומסלולים בהתייחס לדרישות ההפרדה של חיילים דתיים וחרדים. יש מקום לרגישות בין תרבותית ולהענקת רשת תומכת, אך אין להסכים להפרדה מוחלטת... לפגיעה כלשהי בשירות הנשים ובכלל זה בשיבוצן".

מי הנפגע הראשי מהחלטות פרוגרסיביות כאלה? נכון, חיילים ואנשי מילואים דתיים. כלומר, אני חושב שזה פוגע בכל חייל ובמבצעים של הצבא (ובעיקר פוגע בסייעתא דשמיא. זה פסוק מפורש ומפחיד בתורה: "ולא יראה בך ערות דבר - ושב מאחריו"). אבל חיילים דתיים מתמודדים בשנים האחרונות עם מצבים בלתי אפשריים, והצבא לא סופר אותם. הוא יודע שבכל מקרה הם יהיו שם ויבטלו את דעתם ואומנותם מפני המערכת. ראיתם את התיעוד מהדיון שהיה השבוע בוועדה לקידום מעמד האישה כננסת בנוכחות היוה"ל, שבו חברת הכנסת מיכל וולדיגר, ניסתה, בחיל ורעדה, להקריא מכתב של אישה שבעלה נמצא ימים ארוכים במילואים, והיא רק מבקשת שהוא לא יישן ביחד עם חיילות כי זה סותר את דרך חייו? לא נתנו לה אפילו להמשיך את הקראת המכתב והתנפלו עליה בצעקות: איך את מעזיה לפגוע בערך המקודש ביותר לצה"ל, שילוב בנות בתפקידים קרביים? מה אכפת לנו מהמילואימניק המשיחי הזה ומאשטו? ראיתם את התמונה שדובר צה"ל הוציא מהתקיפה ההרואית באיראן ופורסמה בעמוד הראשון של העיתונים? נוטת הקרב והטיס שאוחזים יד ביד. ההיסטוריה שנעשתה פה היא לא התקיפה המדהימה באיראן, אלא העובדה שבין מאות אנשי צוות שהפעילו 140 מטוסים, היו ארבע נווטות. זה מה שחשוב לדובר צה"ל. זאת תמונת הניצחון.

לרב יגאל לווינשטיין, ראש מכינת "בני דוד" בעלי ש"6 מבוגריה נפלו במלחמה האחרונה, הייתה לכאורה את כל הלגיטימציה להגיד לחרדים: ממני תראו וכן תעשו. אבל מה הוא אומר בכל ריאיון? הוא מזהיר את החרדים שלא יתפתו להבטחות השווא של הצבא. והוא מוסיף ואומר שגם אם הצבא היה רוצה להקים מסגרות שמתואמות לחרדים, אי אפשר להיות בטוחים שבג"ץ לא יבטל את ההסדרים הללו. אגב, מי שבאמת מתעניין הרי יודע שיש אינספור יוזמות של שירות חרדי (שירות לאומי-אזרחי וגם צבאי. כל כך הרבה מסגרות נפתחות בימים אלה). הן שקטות. הן עדינות. וכן, הן איטיות. לא "שלום עכשיו" ולא "חטופים עכשיו". קמעא קמעא. אתם לא שומעים עליהן בתקשורת כי המטרה בקמפיין היא להפסיק את המלחמה וללכת לבחירות, לא באמת לגייס חרדים. והמטרה היא בעיקר לייצר כאוס, כל הזמן.

אבל מעל הכול, יש כל כך הרבה בעיות שגיוס חרדים לא יפתור. למשל, תפיסת המוסר המעוותות של הצבא שעולה בחיי חיילינו: הקונספציה של בכירי המטכ"ל ששוללת כיבוש שטחים מהאויב (אני כבר לא מדבר על התיישבות); ההתערבות של הפצ"רית ומערכת המשפט בהחלטות צבאיות; מינוי בכירי הצבא על ידי הרמטכ"ל כצלמו וכדמותו; ובעיקר - הרחקה של מפקדים בכירים עם רוח לחימה שהולמת את רוח הגבורה של לוחמינו מעמדת קבלת ההחלטות. אומר זאת כך: במלחמת מצווה הכול יוצאין, אפילו חתן מחופתו וכלה מחדרה, חוץ מעופר וינטר. אגב, שמעתי דיווח שלפני כמה חודשים הגיע וינטר לרמטכ"ל ואמר שאם הוא לא מתמרן בעזה לפחות שייתן לו להקים גדודים לחרדים. זה רעיון מצוין ממש: בדיוק אנשים כאלה, כמו וינטר, יכולים באמת לדאוג לצורכי הלוחם החרדי. נו, מה אתם חושבים הייתה התשובה של הצבא?

4 אבל עזבו את כל מה שכתבתי פה עד עכשיו. נגיד שאתם צודקים במאה אחוזים והבעיה העיקרית של הצבא, ומה שמפריד בינו ובין ניצחון מוחלט, הוא כמה אלפי חרדים שיגויסו בכפייה ומיד ישועו בניירות של לוכדי עריקים לחזית, וישררו

ממילואים את כל מי שהיה שם, ויילחמו בחירוף נפש, כי הרי לא צריך שום ניסיון ושום חינוך ומורשת קרב, ישר מפוניבו' לג'באליה, בכוח. אני זורם איתכם. אבל תגידו, מה קרה לנו? ממותי מדברים ככה לאנשים שלא חושבים כמונו? זאת הרמה? זה השיח? נכון, יש מחלוקות עמוקות, חשוב שיהיו מחלוקות. אבל האם כך למדתם בבתי המדרש הציוניים דתיים לנהל מחלוקות? ערב המלחמה, כשהייתה סרבנות קשה ומסוכנת מהצד הפוליטי השני, רבנים בציונות הדתית קראו לשבת ולדבר, וקיבלו ואירחו במאור פנים את בריוני 'אחים לנשק', שלא התנצלו עד היום על מסיבות הסרבנות שארגנו (לא נשכח איך הכריו, יחידה אחרי יחידה, על עוד ועוד סרבנים, בסרטון וידאו מתוקשר שגם סינוואר ראה). יש לנו מחלוקת גדולה עם הסרבנים האלה, הם אמרו, אבל הם אחים, לא אויבים. האם החרדים אינם אחים? מוזר שצריך להגיד דברים כה פשוטים: לעולם החרדי יש אידאולוגיה. והיא מבוססת לא פחות מהאידאולוגיה שלכם. יש כאן עולם שלם של תורה, וחינוך, וחסד, ונתינה, והסתפקות במועט, והערצה אל הקודש. מגור שמצליח להעביר מדור לדור, בצורה מעוררת קנאה, את המורשת המפוארת שלו מול כל אתגרי התקופה, התקופות. אז אתם חושבים אחרת. בסדר. אבל האם אתם מנסים להבין אותם, או שאתם רק צועקים עליהם שהם "משתמטים" ומדברים אליהם דרך מאמרי שטנה בתקשורת החילונית שמתעבת אותם (כמעט כמו שהיא מתעבת אתכם) ודרך סרטונים ביוטיוב? אומרים שר' דב לנדא מחשב מסלול מחדש, לאחר שנחשף השבוע לראשונה לפסוק "האחיהם יבואו למלחמה ואתם תשבו פה" בסטורי באינסטגרם. וברצינות: לאן נעלמו ההכלה והאחדות? אפילו על איראל שרון ערב ההתנתקות הנוראה לא כתבו את מה שכתבו השבוע על החרדים. וגם על עמותות שמאל שרוצות לפנות יישובים שלמים פיזית מהבית לא כתבו כך. וכמוכן, על כל יושבי האולפנים אלופי הקונספציות שקוראים לנו משיחיים והוויים ולא התנצלו על כל התחזיות השגויות שלהם לאורך השנים לא נכתב כך. כמות הבז שהתפרסמה פה בימים האחרונים על ידי כותבים מהמגזר, תמיד תחת הכותרת המקסימה "אחיי החרדים", שברה שיאים של 75 שנה. האם זה יביא לגיוס של חרדי אחד? בדיוק להפך. זה רק גורם למגזר החרדי לצופף שורות ולהיכנס לעמדת מגננה. ובצדק.

5 אז כן, זה קמפיין. אחד הציוניים והמוצלחים שהיו פה. ולא בכדי, משום שהוא יושב על כאב אמיתי מאוד. הוא יושב על נהרות של דם. אבל המטרה הגדולה של מחולליו היא להפיל את ביבי ולהקים ממשלה חדשה בלי הנציגים של אלה שדמם נשפך. נאומר לך: בדמיך תעופי לאופוזיציה. השבוע, ממש תוך כדי הקמפיין נגד החרדים, עלה קמפיין חדש בעלות של מיליוני שקלים שמספר את כל הסיפור: "שר האוצר או שר המגזר? - הגיע זמן בחירות". מי זה שר האוצר שנגדו מסית השלט? בצלאל סמוטריץ', כמוכן. ומי זה המגזר? המגזר זה האלפים שכמה פעמים בשבוע נפגשים בהר הרצל. כן, הם הראשונים שיודרו מממשלת השמאל שתוקם כאן בשנייה שיצליחו לפצל את הגוש המאמין לטובת "ברית המשרתים" (הו, הגה עוד מונח שנשמע טוב ומרגש ברגע הראשון, ואפילו מאחד. אבל איך אפשר להקים את "ברית המשרתים" כאילו אין יותר ימין ושמאל? והרי ה-7.10 הוכיח שיש שמאל והוא טעה, ושאם הימין לא יתחיל לנהל את העסק - אין לנו תקומה חלילה. עם כל הרעות הנפלאה, בין המשרתים בנמ"ר יש דעות שונות, וראינו לאן חלק מהן יכולות להביא אותנו).

ולמה נראה לכם שהציבור המסורתי לא הצטרף למאבק בחרדים? הוא הרי משרת בהמוניו, וגם הוא היה רוצה שהחרדים ישרתו יותר, אבל עליו כנראה קשה לעבוד. וחוץ מזה, לציבור הזה אין אנשי תקשורת דתיים, ודתיים לשעבר, שבזים כל היום למגזר החרדי ובעיקר למגזר החרד"לי. הציבור המסורתי לא קורא את עלוני השבת ולא נחשף לציציות. ובכלל, הציבור המסורתי אוהב את התורה ואוהב את הצבא. הוא אוהב כיפות שחורות וסרוגות גם יחד, לא בסתירה. הוא אוהב קדושה, צדיקים, רבנים וראשי ישיבות. משהו בריא עמוק בפנים אומר לו שלא צריך לריב ולסכסך, בטח לא עכשיו. ביחד ננצח זו לא סיסמה ריקה. זה ביחד לא רק בתוך הטנק. אז אחיי הסרוגים, למרות כל הכאב הנורא, למרות התסכול, בואו ננסה לנהל את הוויכוח העמוק הזה קצת אחרת. הצדיקים הטהורים אינם קובלים על החרדים, אלא מוסיפים אור. מוטב שניכשל באהבת חינוך מאשר בקמפיין שנאת חינוך. ●

הסתכלו מרחוק כדי לגלות את התור

Brilliant & co.

בקופה שלכם התור תמיד רחוק?

לאומית

הכי זמינה בשבילכם

זמינות מנצחת במגוון תחומי רפואה:
אורתופדיה | רופאים מנתחים
רפואת נשים | רפואת עור

leumit.co.il *507 או 1-700-507-507

יאיר יעקובי
jacobi.y@gmail.com

בחירה חופשית

אחלה. עכשיו לגבי ההצבעה. "בהחלט. תראה ג'ייקובי, מה שקורה זה שלכל מדינה מ־50 המדינות יש אלקטורים, נבחר ציבור, שמצביעים בשמה אחרי שהקולות במדינה נספרים. פשוט וקל. איזי פיזי כמו שאומרים אצלנו".

מה זה בדיוק אומר אלקטורים?
"המילה אלקטור מקורה במילה הלטינית לקטוריוס שמשמעותה נבחר ציבור, ולא, כמו שרבים טועים, במילה הלטינית אלקטריף שמשמעותה ברזייה סדוקה. אגב, באופן אירוני כל הברזיות ברומא בימי הביניים היו סדוקות כי נבחרו הציבור סירבו לתקן אותן".

מעניין. ואחרי שכל אלקטור כזה מצביע בבחירות מסתיימות?
"לא בדיוק. אחרי שמסתיימות הבחירות כל האלקטורים מתכנסים בווינגטון דייסי".

דייסי הם ראשי התיבות של?
"דני סנדרסון".

כמובן. ומה עושים האלקטורים בדייסי?
"שומעים להיטים של להקת ג'וז. אחרי שנרגעים וכולם מרגישים נעים, אז מתחילים להצביע. יש בסך הכול 538 אלקטורים, וכל אחד מצביע על פי בחירת אזרחי המדינה שלו. אגב, 538 זה 'אריה דרעי זכאי' בגימטריה, תעשה עם זה מה שאתה רוצה".

כלום. לא רוצה לעשות עם זה כלום. לגבי הבחירות, אם אני מבין נכון כדי להיות נשיא צריך להשיג את רוב האלקטורים.
"בדיוק. כל אחד מהמועמדים מנסה לזכות ב־270 אלקטורים. בשעת הדחק אפשר גם לקבל 135 אלקטורים ולעשות לבד. אגב, 270 בגימטריה זה..."

ממש אין צורך.
"אני אוהב לאכול חמין".

באמת?
"האמת שאני לא סובל חמין אבל זו הגימטריה, מה נעשה. צ'ולנט, אגב, אני דווקא מאוד אוהב. צ'ולנט ואת קמאלה האריס. אבל זה ככה אני אומר לך ברמז".

נפלא. ואחרי שכולם הצביעו, מה קורה?
"ובכן, עם תום ספירת קולות האלקטורים, התוצאות מתפרסמות ואז המנצחת עוברת לגור בבית הלבן ואילו המפסיד נשאר לגור בבית משפחת טראמפ".

טוב, תודה על ההסברים ובעיקר על האובייקטיביות.
"בטח ג'ייקובי. אגב, לדעתי זה יותר שטראמפ נגח בקליע עם האוזן מאשר שהקליע נורה לעברו, אבל זה ככה ממש ברמז".

אלוקים יעזור.
"אצלנו קוראים לו אובמה".

הבחירות בארצות הברית מגיעות לישראל האחרונה, וביום שלישי הקרוב העולם המערבי עתיד להתעטר במנהיג חדש. כולם מכירים את המועמדים. בצד אחד מייצג את הרפובליקנים הנשיא לשעבר דונלד טראמפ, מי שעוד לא הודה שהפסיד בבחירות הקודמות, ואילו את הדמוקרטים מייצגת קאמלה האריס שהיא חצי הודית וחצי ג'מייקנית, כאשר איכשהו החיבור של שני החצאים האלה הופך אותה לאפרו-אמריקאית.

את המועמדים אני מאמין שכולכם מכירים גם אם באופן שטחי, אבל מה שהקורא הישראלי הממוצע עדיין לא לגמרי הבין הוא שיטת הבחירות האמריקאית ששונה מאוד מזו שלנו. ההבדלים לא באמת כאלה גדולים, אבל כנראה שצריך לדעת לפשט אותם.

אשר על כן ביקשתי מהעורכת באופן חד-פעמי אישור לראיין בטור את ידידי פרופסור דלטון קינקייד, מרצה למדינאות ואזרחות באוניברסיטת סיינט-באפלו שבמדינת מיזורי, כדי לשפוך אור על חגיגת הדמוקרטיה האמריקאית.

שלום לך פרופסור קינקייד, מה שלומך?
"קודנט בי אני בטור, מיסטר ג'ייקובי, אצלנו יש התרגשות גדולה לקראת הבחירות ואני שמח על ההזדמנות לבאר לקוראים שלך כיצד המערכת המשומנת שלנו פועלת. כמובן שאני לא יכול לחשוף את הנטייה הפוליטית שלי, אתה מבין לבד, כן? זה לא כמו אצלכם שמדברים פתוח. אני כן יכול לרמוז לך שטראמפ מזכיר לי צורך גרמני מאמצע המאה הקודמת. אבל באמת שאני לא יכול לומר יותר מזה".

נהדר. אז בוא נתחיל בעובדה שארצות הברית למעשה איננה מדינה אחת, מה שמסבך את העניינים.
"נכון מאוד. ארצות הברית למעשה מחולקת ל־50 מדינות: אלבמה, אוהיו, יוסטון, הוגסמיד, קטאן, ניו ג'רזי, טטואין וכו'".

יש באמת מקומות כאלה?
"כן, ניו ג'רזי. מה ששמעת. גם אנחנו מתכחשים אליה לפעמים אבל היא קיימת. כל אזרח אמריקאי רשאי להצביע בבחירות האמריקאיות, אבל שלא כמו אצלכם, כל אזרח חייב קודם כול להירשם להצבעה, אחרת הוא לא יכול להצביע. לכן רוב האזרחים האמריקאיים לא מצביעים בבחירות - כי אין להם כוח להירשם. זו גם הסיבה שלרוב האמריקאים אין פרופיל בשליש גן עדן. וחבל, מחסור בזוגיות הוא הגורם מספר אחת לבדידות באמריקה כיום".

מרתק. בוא נחזור להצבעה עצמה.
"כמובן, אבל קודם כול אני חייב שוב להדגיש שאני לא יכול לחשוף כאן את דעותיי, אני חייב להישאר אובייקטיבי. אני כן יכול לרמוז לך שאם טראמפ לוקח אני אורז את המשפחה וחותר לקובה, שם לטעמי יש דמוקרטיה יותר מתפקדת מאשר זו שלנו".

"כל אזרח אמריקאי רשאי להצביע בבחירות האמריקאיות, אבל שלא כמו אצלכם, כל אזרח חייב קודם כול להירשם להצבעה, אחרת הוא לא יכול להצביע. לכן רוב האזרחים האמריקאיים לא מצביעים בבחירות - כי אין להם כוח להירשם. זו גם הסיבה שלרוב האמריקאים אין פרופיל בשליש גן עדן. וחבל, מחסור בזוגיות הוא הגורם מספר אחת לבדידות באמריקה כיום"

מי שהמציא את הביטוי "תרקוד כאילו אף אחד לא רואה אותך" היה אובייסלי בייניש שהגיע לשמחת תורה אצל ההורים ונשאר לרקוד לבד עם התורה בזמן שכל החברה ישבו בחוץ ודחפו הערינג

מדהים שבסוף כמה אלפי קולות בודדים יקבעו אם אמריקה מפולגת או מאוחדת

הילארי הודיעה שבמקרה של הפסד היא לא תגיע להשבעה של טראמפ: "לשמע גבר שקרן מצהיר נאמנות אני יכולה גם בבית"

- יעקובי, באנו לפרק לך את הסוכה
- זה בסדר, אני לא מגויס
- אנחנו יודעים, אשתך שלחה אותנו
- אוקיי, הנה המברגה
- זה מסור

בחסות:
שליש גן עדן
Smart

פ"פ דתיים ומסורתיים +40 מכל הארץ מוזמנים ל-

כנס לחיבורי לבבות אלו אנרדיה

חמישי' בחשון תשפ"ה | 7.11.24

אולם בית הכנסת זכור לאברהם

רח' מנחם בגין 81 פתח תקווה

18:00 התכנסות וכיבוד קל

הרב

עמרם מויאל

מרצה בכיר מאסנט צפת

מתחדשים לזוגיות בשנה החדשה
ע"פ תורת הסוד והנגלה

הזמר החסידי

ישראל פרנס

ובנו חי

דני זוהר

תנועה אנרגטית
לגוף ולנפש

מחיר כרטיס בקופה: 150 ₪

בהזמנה טלפונית מראש עד יומיים לפני 120 ₪

054-3529330 | 050-5931530

הבחירה הנכונה

אירועים והכרזות ברמה אחרת

הבחירה הנכונה צביקה

כיבוד חלבי
/ פרווה
ושתיה חמה
/ קאה

דביר שרייבר
dvirbe7@gmail.com

שקיעה במערב

טראמפ יביא מבול, האריס תחזק את מגדל בבל הפוסט־מודרני. אז בעד מי אני בבחירות המוזרות של האמריקנים? לא תאמינו

לרגל הבחירות שיתקיימו אי"ה ביום שלישי הקרוב בארצות הברית (בשעה טובה, כבר שנתיים אוכלים לנו את הראש עם הסיפור הזה), לקחתי את עצמי לשיחה אישית כדי להחליט פעם אחת ולתמיד בעד מי אני - בעד טראמפ, או בעד ההיא, נו, איך קוראים לה. אומנם אני לא אזרח אמריקני ולכן אין לי זכות הצבעה, ברוך ה', אבל בתור אזרח ישראלי שחייב לחוות דעה על כל דבר אני לא יכול סתם לשבת ביציע, לפצח גרעינים ולאחל הצלחה לשני הצדדים.

לכן התיישבתי, בדקתי את הנתונים, ולאחר מחשבה מעמיקה של דקותיים הבנתי שבעצם אין פה מה להתלבט, זה ברור מאליהו כמו שברור שהשמש זורחת במזרח ושוקעת על המערב. יותר נכון המערב הוא ששוקע. בקיצור, המסקנה שלי ברורה: אני בעד האריס.

למה?
קודם כול כי היא אישה, וג'נטלמן צריך לתמוך באישה כשהיא מתמודדת מול גבר. לא כולל מקרים שבהם אישה כמו אורית סטרוק מעזה לפנות לגבר כמו הרצי הלוי, כי לא יעלה על הדעת להעביר ביקורת על קצין בכיר בצה"ל. אלא אם כן מדובר בברק חירס. או עופר וינטר. או רפול.

שנית, כל החברה הטובים בארץ בעד האריס והם יודעים מה הם אומרים, גם אם הם במקרה תמיד טועים. ואני, כמה אני יכול להתייצב תמיד בצד של החושך. הנה, לפני ארבע שנים חשבתי שרע מאוד שג'ו ביידן נבחר לנשיאות, ובסוף התברר שהקדנציה שלו הביאה לעולם רק דברים טובים: רוסיה פלשה לאוקראינה, איראן העלתה הילוך בדרך לגרעין, סין התעצמה, וגם אנחנו, בזכות הלחץ המבורך של הממשל וביזכות העובדה שבמשך דקה וחצי עמד בראשו המנהיג השקול והנבון יאיר לפיד, חתמנו על הסכם הגז עם לבנון שהעניק לנו שקט ושגשוג ושלוש עולמי ללא צל צילה של מלחמה עם חיזבאללה. אז מה אתם רוצים, להחזיר לבית הלבן את טראמפ, שרק גרם לאסונות כמו הכרה בריבונות ישראלית ברמת הגולן והעברת השגרירות לירושלים?

"אבל טראמפ עדיף לנו", אומרים אלה שעדיין לא התפכחו כמוני, "הוא, בניגוד להאריס, יהיה בעד ישראל". אז לידיעתכם, טראמפ הוא טיפוס הפכפך שמסוגל להתהפך עלינו בשיניה, בעוד האריס תשמור על יציבות ותמיד תהיה נגדנו. מה אתם מעדיפים?

הידידה של הידידה של האויבת

לא השתכנעתם? קחו עוד נימוקים:

טראמפ הוא אדם יהיר ומלא בעצמו. האריס קלילה וצוחקת המון כי היא בחורה שלא לוקחת את עצמה ברצינות, וכל העולם לומד ממנה ולא לוקח אותה ברצינות. זה כוחה של מנהיגות. טראמפ מייצג קפיטליזם וחופש כלכלי שזומם להחריב את העולם. קאמלה היא שליחת האליטות שיועצות יותר טוב מכולנו מה טוב בשבילנו. אתם רוצים שבבית הלבן ישב נשיא שייתן לכל אחד להחליט על עצמו מה שבא לו?

טראמפ שמן, אוכל ג'אנק פוד ויש לו המון שערות לבנות. להאריס אין אף שיערה לבנה כי היא מקפידה על אורח חיים בריא, מאוזן ואופטימי. והיא גם צובעת את השיער.

קאמלה נשואה ליהודי וזה מבהיר מעל לכל ספק שהיא אוהבת את ישראל, בדיוק כמו יהודים מלידה כגון ברני סנדרס, וודי אלן והמוני יהודים שמניפים באוניברסיטאות דגלי חמאס וחיזבאללה. לטראמפ, לעומת זאת, יש בת יהודייה, חתן יהודי ונכדים יהודים, מה שמוכיח, למרבה הצער, שהוא אנטישמי חסר תקנה.

אגב הדגלים בקמפוסים, זו עוד הוכחה למה חייבים שהאריס תנצח. כי טראמפ אמר שכשהוא יהיה נשיא זה יהיה הסוף של חמאס, בעוד האריס והאנשים השפויים בעולם מבינים שכל הבעיות בעולם הן רק בגלל ביבי.

צילום: שאטרסטוק

אומרים שהיא שטחית יותר מיאיר לפיד, אם יש דבר כזה. קאמלה האריס

טראמפ סיכון, קאמלה תיקון. טראמפ פשיסט מפחיד, האריס תאומה של יאיר לפיד. אומרים שהיא אפילו עוד יותר שטחית ממנו, אם כי באופן אישי קשה לי להאמין שיכול להיות דבר כזה. לכן החברה הטובים תומכים בה, כי הם רוצים קרואסונים ריקים כמו עמנואל מקרון, ג'סטין טרודו וקאמלה האריס, לא רוטוויילרים נושכים כמו ווינסטון צ'רצ'יל, מרגרט תאצ'ר ודונלד טראמפ, שיהפכו את העולם למקום מסוכן בשביל רודנים שוחרי שלום כמו ולדימיר פוטין, קים ג'ונג און ושי ג'אנגפיונג. זה העולם שאתם רוצים?

מה עוד שאם טראמפ ינצח זה יגרום לדיכאון כללי בשמאל, חסימות כבישים במנהטן וירידה המונית מאמריקה. מצד אחד, לא בא לי לראות המוני תומכים של האריס צועדים באוניברסיטת תל אביב עם דגלי אש"ף וסיסמאות נגד ישראל. מצד שני, מי ירגיש בהבדל.

טראמפ, ככה אומרים, יביא את המבול. קאמלה, לעומת זאת, היא הגרסה הפוסט־מודרנית של מגדל בבל, של עולם גלובלי עם שפה אחת ודברים אחדים שבו כולם נראים אותו דבר, חושבים אותו דבר ומאמינים בדיוק באותו הדבר, אם הם בכלל מאמינים במשהו. טראמפ הוא נציגה של השמרנות שרוצה שבראש העולם החופשי יעמוד נשיא שלא מתחנף לטרוריסטים ולא מאפשר להם למלא את הארץ חמס. האריס היא נציגת האוטופיה שחושבת שתיקון עולם פירושו פוליטיקה של זהויות, שכל שאתה טוען שאתה יותר חלש ככה אתה יותר צודק, שטרור נובע מקיפוח ולא מצורך בלתי נשלט להשמיד את הכופרים, שאין דבר כזה "ציר רשע", שהאויב האמיתי הוא היריב הפוליטי ושמלחמה היא עניין לא לגיטימי, אלא אם כן היא מתנהלת נגד ביביסטים.

אז אני בעד קאמלה. כי אם המערב באמת התחרפן וסיים את תפקידו ההיסטורי, בואו נגמור עם זה מהר ונמשיך הלאה. אם כי בסתר ליבי אני בכל זאת מקווה שלעולם הזה יש תקנה ושטראמפ ינצח. אבל מה שאני הכי מקווה זה שבכל מקרה, ולא משנה מי ישב בבית הלבן ומה תהיה המדיניות שלו כלפינו, תמיד נזכור וננישם את הדברים שאמר דוד בן גוריון ביום העצמאות השביעי של מדינת ישראל: "עתידינו אינו תלוי במה יאמרו הגויים, אלא במה יעשו היהודים".

אז נכון, טראמפ כועס על ביבי וזה בהחלט יתרון, אבל הוא עוד עלול לסלוח לו. האריס והמפלגה הדמוקרטית כבר מזמן עושים הכול כדי להעיף אותו. כלומר את ביבי. וטראמפ.

טראמפ כהרגלו יחזיר את הסנקציות על איראן וידרדר אותנו למלחמה אזורית. להאריס אומנם הייתה פליטת פה שלפיה איראן היא האויב אבל אין מה לדאוג, כי היא פועלת על פי שיטת אובמה שמאמינה שהאימפריאליזם האמריקני הוא הסיבה לכל הבעיות בעולם, ולכן האויבת של אמריקה היא בעצם הידידה הכי טובה שלה, על כן צריך לטפח אותה על חשבון ישראל שהיא הידידה הכי טובה של ארצות הברית, ולכן צריך לפגוע בה.

טראמפ גם עלול להטיל סנקציות על התובע בבית הדין הבין־לאומי בהאג, מה שישתום את הגולל על הסיכוי שהוא יוציא צו מעצר נגד ביבי. קאמלה, מאידך, תעניק לו את אות החירות הנשיאותי והמלצה לפרס נובל לשלום. לתובע, לא חלילה לביבי. התומכים של טראמפ הם אנרכיסטים מסוכנים, אתם בטח זוכרים איך הם פרצו לקונגרס אחרי שביידן ניצח. אצל שמאלנים תומכי קאמלה זה בחיים לא יקרה, כמו שאין סיכוי שכאן בישראל אנרכיסטים שמאלנים יפרצו לכנסת ויחוללו בה מהומות.

צ'רצ'יל פינת בן גוריון

לסיכום, דונלד טראמפ הוא סיוט, קאמלה האריס היא פיוט.

התומכים של טראמפ הם אנרכיסטים מסוכנים, אתם בטח זוכרים איך הם פרצו לקונגרס אחרי שביידן ניצח. אצל שמאלנים תומכי קאמלה זה בחיים לא יקרה, כמו שאין סיכוי שכאן בישראל אנרכיסטים שמאלנים יפרצו לכנסת ויחוללו בה מהומות

יום 11 עכ"פ

אירועי הילולת מרן מאור ישראל
 רבינו עובדיה יוסף זי"ע

בואו לצעוד בשבילי חיו, מורשתו ותורתו
 של מרן זצוק"ל במגוון מיצגים אמנותיים מרהיבים

חנוכה
 מצוה
 מתוקים
 מדבש
 מעשה
 ידיו מגיד
 השמים
 מספרים
 לילה
 לילה

יום שלישי - נשים
 יום שני - גברים
 יעקב
 שוואקי
 משה
 לוק
 יונתן
 רזאל
 יעל
 כליפא
 דין דין
 אביב
 שירי
 נשיא

כרטיסים
 בגלאטיקה
 20
 שח בלבד
 *לא כולל עמלת מכירה
 עד גמר המלאי

שני-שלישי | ג'-ד' בחשוון | 04-05.11
 בנייני האומה ירושלים

חפשו 'יוסף עליכם

"אני רוצה שכל אדם יהיה חופשי
לכתוב את סיפור חייו כרצונו".
עורכת הדין צפנת נורדמן

לנשים מעלמות את מחיר הפמיניזם

היא משלבת בין קריירה משפטית לגידול שבעה ילדים, אבל נאבקת בתרבות הפרוגרסיבית שלא מוקירה עקרות בית על בחירתן ומסלילה בנות לתפקידים שפוגעים בהן פיזית ונפשית ♦ עורכת הדין צפנת נורדמן, מנכ"לית 'פורום חירות וכבוד האדם', הצליחה אומנם לגרום לבתי המשפט לאשר מופע לנשים בלבד ומסלולי לימוד נפרדים באקדמיה, אבל עדיין נדהמת לגלות כי בדיונים המשפטיים אף צד אינו מעז לומר את האמת הפשוטה: אישה שונה מגבר

הדס צורי // צילום: לירון מולדובן

"מוכרים לבנות שלנו אשליה שהן יהיו הראשונות לשלם את מחירה". לוחמות בצה"ל

ויחד עם זאת, את עצמך אשת קריירה בעולם המשפטים, שאינו מאופיין בנשיות יתר. "אין סתירה", היא עונה. "אני רוצה שכל אחת תעשה מה שטוב לה. לכל אחד יש את התרומה שלו לעולם לפי הנטיות והכישורונות המיוחדים לו וכל הבחירות הן ראויות".

זוגיות נטולת פנקסנות

את פורום חירות הקימה נורדמן כדי להיאבק על ליברליזם אמיתי, על חירותו של כל אדם לחיות כפי שהוא באמת רוצה ובוחר. "המטרה המוצהרת של העמותה שלנו היא לקדם ליברליזם קלאסי וחזיות יסוד. אנחנו ארגון ליברלי אמיתי, בעוד מי שקורא לעצמו ליברלי הוא בדרך כלל פרוגרסיבי, כלומר אנטי־ליברלי. אני רוצה שכל אדם יהיה חופשי לכתוב את סיפור חייו כרצונו". איך את משלבת את ניהול העמותה והמשרד עם גידול של שבועה ילדים?

"זו שאלה טובה", היא נאנחת. "באוגוסט היה יום השנה החמישי להקמת המשרד שלי ורציתי לכתוב על השילוב של עבודה ומשפחה, אך עדיין לא הגעתי לזה. כנראה זו התשובה לשאלתך. מדובר בגיגול מורכב ובטח לא דרך מומלצת לרבים. צריך מאוד לרצות את זה. אני מאוד נהנית מהעבודה שלי ומאוד נהנית מהמשפחה שלי, ברוך ה'. יש לי עיניים גדולות ואני רוצה גם וגם, אבל דווקא בתור מי שחיה ככה, ברור לי שזו לא דרך קלה ולא בחירה מובנת מאליה".

נשים רבות מרגישות לא בסדר אם הן "דיק" מגדלות ילדים.

"למה?" היא תוהה, "זה לגיטימי מאוד להחליט שאת לא רוצה לחיות בטירוף הזה, שאת רוצה ליהנות מהילדים שלך, ויותר מכך - ייתכן בהחלט שזה הדבר החכם לעשות".

את מצטערת לפעמים על הבחירה שלך? "בכלל לא מצטערת, אבל מודעת מאוד למחיר.

המודל, אז נשים עושות גם בחירות שפוגעות בהן. זה משפיע מאוד על נשים צעירות ועל התנהלות של חברה, וזה פוגע באושרם של אנשים ונשים. אם את לא מהנדסת ואת 'דיק' מורה, אם את לא לוחמת אלא 'דיק' בת שירות לאומי, את לא באמת

יחסים אינטימיים למחויבות ונישואין, היא יצרה תנאים קשים יותר לנשים ולנערות צעירות. נערות נאלצות להיכנע לתכתיבי החברה שבה הן חיות בניגוד לרצונן ולמה שטוב להן, ויותר ויותר נשים מתקשות להינשא ולהקים משפחה, למרות שזו עדיין השאיפה הגדולה ביותר של הרוב המוחלט של הנשים".

נורדמן טוענת שהפמיניזם בן זמננו איבד מזמן כל קשר לחללית האם שעסקה בשוויון הזדמנויות וזכויות. "אני בטוחה שלא כל מי שחגג את המהפכה הזאת ראה לאן זה יוביל בעוד כמה עשרות שנים, וכמה בדידות וצער ייגרמו לנערות צעירות ולנשים שמייחלות למשפחה ולא מצליחות להקים אותה כי תנאי השוק נהיו הרבה יותר קשוחים".

אנחנו חוזרות לנושא שבו פתחנו את הריאיון - פערי שכר ושוויון הזדמנויות בעבודה. "יש אמירה כנה מאוד של סימון דה בובואר, שהיא מההוגות הגדולות של הפמיניזם. היא אמרה שצריך לאסור על נשים לשבת בבית ולגדל את הילדים".

מדוע?

"זה בובואר טענה שאם ניתן לנשים את האפשרות הזאת - הן יבחרו בה", היא מחייכת, "ולכן צריך לאסור את זה בחוק. הרעיון של דה בובואר טרם התקבל, אבל השדר ברור ואין נערה שלא קולטת אותו".

ואין בזה משהו חיובי שמקדם נשים?

"אני כמובן לא רוצה להגיד לאף אישה מה לעשות", היא מבהירה. "כל אישה היא עולם ומלואו, תמהיל ייחודי וחד־פעמי של תכונות ונטיות וכישורונות, בדיוק כמו כל גבר, אבל אני לא רואה באף בחירה בעיה. בתנאים של שוויון הזדמנויות מוחלט לנשים, כמו שקיים מזמן בחברות מערביות, כל אחת יכולה וצריכה לבחור מה שטוב לה. הבחירה של נשים בוגרות אינה

נשים רבות מבקשות לעבוד במקום שמאפשר להן לצאת מוקדם מהעבודה כדי לאסוף את הילדים בזמן. הפמיניזם רואה בזה בעיה, בין היתר כי זה יוצר פערי שכר. כשבוועדה לקידום מעמד האישה בכנסת, למשל, דנים בפתרון הבעיה של הבדלי שכר, מציעים לקרוא לנשים ולעודד אותן להישאר יותר זמן במשרד, לבחור משרות תובעניות יותר, במקום לצאת מוקדם לילדים. למה שנעודד מישהי לעשות דבר כזה?" תוהה עורכת־הדף צפנת נורדמן, מנכ"לית פורום חירות וכבוד האדם.

וזה לא רק שעת האיסוף של הילדים מהגן שמקוממת את נורדמן. הציטוטים שהיא שולפת ממובילות הדעה בתנועה הפמיניסטית העולמית והמקומית מלמדים על עיוות תפיסתי שנגדו היא החליטה לקדש מלחמה. "פמיניסטיות מובילות רבות התייחסו לבית כאל מקום רע. בטי פרידן כתבה שהבית הוא 'מחנה ריכוז נוח' לנשים. שולמית פייסרסון טענה שכל עוד נשים ילדו ילדים לא יהיה שוויון וקראה לבטל את מוסד המשפחה ולפתח רבייה מלאכותית. אצלנו, מרב מיכאלי אמרה שהמשפחה הגרעינית היא המסגרת המסוכנת ביותר לילדים, ופרופ' דפנה הקר, יושבת ראש שדולת הנשים ופעילה פמיניסטית ותיקה, כתבה שעצם החיים בבית עם גבר מעמידים אישה בסכנה", נאנחת נורדמן ומוסיפה: "וזה לא רק אמירה כזאת או אחרת, זו התפיסה. אם נתעלם ממישור הכוונה ונתייחס למישור התוצאה של התנועה הזאת, נראה כי היא הרסנית ליחסים העדיניים שבין המינים, עושה שמות במוסד המשפחה ובעיקר גורמת הרבה כאב וסבל לנשים. לכן אני עוסקת בה".

"הפמיניזם גורם לנשים סבל ובדידות"

עורכת הדף צפנת נורדמן, בת 41, נשואה ואם לשבעה, מתגוררת ביישוב אלעזר. באמצעות במות ציבוריות, תקשורתיות ומשפטיות היא מבקשת להחזיר את השפיות לשיח הפמיניסטי־פרוגרסיבי של החברה בישראל. לשם כך הקימה את העמותה 'פורום חירות וכבוד האדם', שמלווה עתירות בנושאים כמו לימודים בהפרדה באקדמיה, הפועות לנשים בלבד, עתירות לגיוס נשים לסיירות וליחידות מובחרות, ניסיונות לכפות מכסות לפי מין במיניוים שונים ועוד.

אמרת שהתנועה הפמיניסטית גורמת סבל רב בעיקר לנשים. מדוע?

"גם לגברים נגרם סבל כתוצאה מכך, אבל נשים סובלות יותר מהמצב הזה", היא מסבירה. "אומנם המאבק לשוויון בין המינים וטשטוש ההבדלים הוא לכאורה מאבק בעד נשים, אך בפועל הוא מביא דווקא לבדידות גדולה של נשים, לתסכול ולקשיים רגשיים".

תוכלי לתת דוגמה לכך?

"למשל, בכל מה שקשור ליחסים בין המינים, אישה לא מתייחסת ליחסים אינטימיים כמו שגבר מתייחס אליהם. נשים נפגעות מהמצב של יחסים מזדמנים, מההפרדה בין אינטימיות למחויבות, וזה מוביל להרבה בדידות וכאב לב. בשביל אישה זה לא עוד ביילי שאחריו אפשר להמשיך הלאה, אלא שבמצאות של היום אסור להגיד את זה וכך נשים מוסללות להעמיד פנים ולהתנהג כמו גברים. יש עדויות רבות, מחקרים וספרים שמלמדים כי נשים, בהכללה כמובן, רוצות קשר רציני יותר מגברים, בעיקר בשלבים מסוימים בחייהן. מכיוון שהחברה נרמלה יחסים מזדמנים והפרידה בין

"אחרי ה־7 באוקטובר החלטתי להתבטא בנושאים פוליטיים מובהקים, מתוך תחושת אחריות לילדים שלי ומתוך הבנה שכל קול חשוב, ושאף אחד לא ישמיע את הקול שלי במקומי. אני מאמינה שיש השפעה רבה להנחה של אמת על השולחן, לניסוח טיעונים סדורים נגד אופנות אינטלקטואליות. זה גם הפידבק שאני מקבלת בערוצים שונים, גם מאנשים שלא מרשים לעצמם להתבטא בפומבי. לאמת יש כוח עצום והיא נותנת כוח עצום"

שווה. זה מסר בולט מאוד בתרבות שלנו". זה משפיע באותה מידה גם על נשים בעולם הדתי?

"העולם הדתי־לאומי מושפע מאוד מהתרבות החילונית הכללית, וזה חלק מהמחיר של לרקוד על כל החתונות. לחרדים קל יותר כי הם יותר מסוגרים בעולם שלהם. אנחנו מאוד מושפעים מהתרבות החילונית כי אנחנו מאוד מעורבים בעולם החילוני".

יכולה להיות בעיה, גם אם שורת התוצאה של כמה גברים לעומת כמה נשים נמצאים בכל מקום לא מוצאת חן בעיני הפמיניסטיות".

הבחירות של בני האדם, מזכירה נורדמן, מתבצעות בתוך אקלים חברתי־תרבותי מסוים, ואף בחירה של בן אנוש אינה מתבצעת בחלל ריק. "כאשר משרדים לנשים מגיל צעיר מאוד שאם הן רוצות לזכות בהערכה של החברה הן צריכות לעשות מה שגבר עושה כי זה מה שראוי, זה

אני יודעת שיכולתי לגדל את הילדים שלי בהרבה יותר נחת, בקצב אחר", היא אומרת. "אני נמצאת איתם לא מעט, אוספת יומיים או שלושה בשבוע, אבל גם כשאני איתם, אני לא תמיד פנויה בראש כמו שהייתי רוצה. יש לחץ אמיתי להספיק את כל המשמעות. הגוף יכול להיות בגן השעשועים אבל הראש בתצהיר או בדיון ההוכחות של מחר. הרבה פעמים אומרים לי: תראי, את פמיניסטית. את ובעלך חיים בזוגיות שוויונית מאוד - את קרייריסטית, שניכם מבשלים, שניכם אוספים את הילדים. זה נכון, אבל רק כי זה מה שמתאים לנו ולמשק הבית שלנו. יש לנו אינטרס משותף

ששנינו פועלים לקדם כמיטב יכולתנו, אין פה יישום של איזה אידיאל של שוויון במטלות. הביטוי 'זוגיות שוויונית' עושה לי פריחה, בערך כמו המילה קרייריסטית. אין פנקסים, אנחנו לא מתחשבים. בתוך המאבק הפמיניסטי גורמים לנשים וגברים להרגיש כמו אויבים, או לפחות כאילו האינטרסים שלהם מנוגדים, כאילו שטובת האחד חייבת לבוא על חשבון השני, וזה נורא. זה לא צריך להיות ככה וזה לא ככה במציאות באף זוגיות תקינה".

לחזור בתשובה בעקבות הסטאז'

בתחילת דרכה המקצועית התמחתה נורדמן במחלקה הפלילית בפרקליטות המדינה, אצל עורך הדין אורי כרמל, מי שלימים היה ראש מח"ש. הפרקליטות נמצאת כבר כמה שנים בכותרות, ולא בהקשרים חיוביים. איך התרשמת ממה שקורה שם?

הפמיניסטיות יצאו נגד הפסיקה לאפשר להן להופיע מול נשים. דין אביב ושרון רוטר

”

”טובתן של נשים היא הדבר האחרון שמעניין את מי שנלחמות נגד ‘הדרת נשים’. נשים צועקות בגרון ניהר: ‘אני רוצה להתפלל עם מחיצה’, ‘אני רוצה ללכת למופע שירה לנשים בלבד’, ומה שאומר להן משרד המשפטים הוא כי ‘לא שואלים את פי המופלה אם אפלייתו רצויה בעיניו’. קבעו לנשים דתיות שהן מופלות, בלי לשאול אותן, וממילא הן לא כשירות להחליט על החיים שלהן בעצמן. זה מזעזע”

”הכרתי אנשים מצוינים”, היא אומרת. “המאמן שלי, אורי כרמל, הוא איש מקצועי וישר שזכיתי להתמחות אצלו. בלי לפגוע בזה, למרבה הצער הפרקליטות נכנסת, שלא בטובתה, לעניינים פוליטיים ומביאה על עצמה, בצדק, הרבה ביקורת”.

די מהר היא הבינה שהתחום הפלילי אינו מה שהיא רוצה לעסוק בו ועברה להיות עוזרת משפטית במחלקה המשפטית בבית המשפט העליון, בתחילה בלשכתו של השופט ג'זבראן ואחר כך בלשכתה של השופטת מרים נאור. “מרים נאור ז”ל הייתה אישה חכמה מאוד וחמה, אפילו אימהית מאוד כלפי כל הצוות שלה. אהבתי מאוד להיות שם”.

נורדמן גדלה בבית שומר מסורת ועם השנים התחזקה והפכה לאישה שומרת מצוות. “כשהגעתי לפרקליטות ואחר כך לבית המשפט העליון, נתקלתי בחילוניות ברמה שלא הכרתי קודם. בסוף התקופה הזאת עברתי את עייך ההבשלה הדתית שלי ודווקא התחזקתי באמונה ובשמירת המצוות בשנים הללו. נכנסתי לשם בלי כיסוי ראש ויצאתי עם כיסוי ראש חלקי. רק לפני חמש שנים קיבלתי על עצמי כיסוי ראש מלא, אחרי שבפנים כבר הייתי דוסית בלב. לקח זמן להתאים את החוץ, ועד אז הייתי ‘דתייה עם ראש פתוח’, היא צוחקת. “הראש שלי עדיין פתוח מאוד, אני מקווה, אבל כבר לא במובן הזה”.

היא סבורה כי התורה וההלכה תואמות באופן מופלא את טבע האדם, בניגוד לתפיסות הפרוגרסיביות שנלחמות בו. “באופן אישי, זאת הייתה הדרך שלי לתורה ומצוות. ההבנה הזאת, מתוך התבוננות בעולם, של ההלימה המופלאה בין האדם לסט הציוויים והאיסורים עליו. ככל שבגרתי יותר וראיתי יותר, ההבנה הזאת רק התחזקה. השאיפה להיות אנשים טובים יותר, כשירים

יותר, להיות ברווחה נפשית ולקיים חברה בריאה, מתיישבת באופן מופלא עם חיים של תורה ומצוות. קשה שלא לראות את זה”.

”צה”ל והשופטים משחקים בנדמה לי”

כיום היא עוסקת בליטיגציה מינהלית, בחלקה הגדול בעניינים אידאולוגיים. אחד מהם הוא נושא גיוס נשים ליחידות מובחרות בצה”ל. “הגשנו עתירה חשובה בנוגע לגיוס בנות לצה”ל. כבר כמה שנים שמתנהלות בבג”ץ עתירות שדורשות לפתוח לנשים גם את התפקידים המועטים שעדיין סגורים בפניהן, כמו תפקידי לחימה בסיירת מטכ”ל ובשייטת, בחטיבות חי”ד מתמרנות ובשריון מתמרן. פורום חירות הגיש בנושא עתירה נגדית”.

מדוע?

”זו עוד דוגמה מובהקת לאופן שבו הפמיניזם בן זמננו מזיק לנשים”, היא אומרת. “שירות קרבי, מהסוג שמונח לפתחו של בג”ץ היום, יפגע פגיעה קשה בנשים. אחוזי הפציעות של נשים הרבה יותר גבוהים משל גברים. ברור לכולם שאף אישה לא תהיה מסוגלת לעמוד במסלול של סיירת מטכ”ל ושייטת, מסלולים שגם רוב הגברים לא עומדים בהם, וכדי לאתר את אותה אישה שלא קיימת, נשים רבות יפגעו בדרך”.

יש הטוענות ששירות קרבי אינו פוגע בנשים מבחינה פיזית.

“צריך לקרוא את החומר המדעי בנושא, זה לא עניין של דעה. הגשנו לבג”ץ חוות דעת מקצועית של פרופסור יובל חלד, מי שהיה הפיזיולוג הראשי בצה”ל, שהפגיעה אפילו אותי בחדר המשמעותי שלה. הנשים החזקות ביותר לעולם לא ישתוו ביכולותיהן לגברים החזקים ביותר, כך לפי שורה של מחקרים. יש סיבה להפרדה בין גברים ונשים באולימפיאדה. אם לא הייתה ההפרדה הזאת, נשים לא היו באולימפיאדה. למה להתחיל ניסוי כזה בצה”ל, הצבא של העם הכי מאוים בעולם? למה לפתוח בניסויים על חשבון נשים צעירות מצוינות שישפגו פגיעות רבות יותר וחמורות יותר משל גברים, או להוריד את הרף ולפגוע בצבא ובכולנו, גברים ונשים? האם נשים לא יכולות לשרת בצבא בתפקידים שמתאימים למבנה הגוף שלהן? התעלמות ממבנה הגוף הנשי היא עוונות לנשיות”.

מדוע זה נושא שכל כך בוער בק?

“אני מייצגת את טובת הנשים כי נשים נפגעות מהמציאות הזאת ואף אחד לא מדבר על זה. מוכרים לנו אשליה, כאילו זה אפשרי שאישה תשרת בסיירת מטכ”ל או בשריון מסתער בלבנון, מוכרים לבנות שלנו אשליה שהן יהיו הראשונות לשלם את מחיריה. זה כל כך פיקטיבי וזה הכול משחק בנדמה לי”.

מדוע הצבא משתף עם זה פעולה?

“אם זה לא היה מדאיג זה היה מצחיק”, היא אומרת. “בדיונים בבג”ץ התחושה היא שיש פיל בחדר ואיש אינו מוכן להתייחס אליו. נציגי הצבא, המדינה ושופטי בג”ץ אינם מוכנים לומר בפה מלא שאישה היא לא גבר. זו אמת פשוטה שיצאה מגדר המותר ופשוט אסור לומר אותה. הדיון בבג”ץ מתנהל כמו משחק של ‘כן לא שחור לבן’, רק שאסור לומר שנשים אינן גברים. המוטיבציה שלי לעסוק בזה היא הבנות שלי וצעירות אחרות שגדלות באווירה הזאת”.

נורדמן מביאה גם את דבריה של הוגה פמיניסטית ידועה נוספת - ג'ודית **ב**אטלר: “באטלר היא יהודייה אנטישמית

שר אחר היה מקבל אות הוקרה ולא עתירה נגדית. השר לביטחון לאומי בחלוקת נשק לאזרחים עם פרוץ המלחמה

אבל זה כבר חורג מהשיחה שלנו כאן. הטענה של העותרים היא כי חמ"ל הנשק שהקים בן גביר מאויש על ידי בנות שירות שלא הוסמכו לשמש כפקידות רישוי על פי החוק. "יום לפני הדיון הזה הייתי בדיון של הלוחמות, ושם אותו בית מדרש אידאולוגי משכנע את השופטים שנערה בת 18 יכולה להסתער בטנק בלבנון. למחרת, בעתירה של רישיונות הנשק, אותו אגף טוען שנערה בת 18 לא יכולה להרים טלפון לבן אדם, לשאול איפה הוא גר ולבדוק אם היישוב מופיע ברשימת היישובים המזכים ברישיון נשק". בעתירה היא מייצגת אזרחים שביקשו להצטרף כמשיבים, שיכולים להיפגע מהעתירה. "מדובר באזרחים שהוציאו רישיון נשק אחרי ה'7 באוקטובר - נשים שהבעל שלהן במילואים והן רוצות הגנה, וגברים שהבינו שהסכנה יכולה להגיע אליהם הביתה והם חייבים את הנשק כדי להגן על המשפחה שלהם". היא עצמה הוציאה רישיון לנשק אחרי ה'7 באוקטובר. "גם אם העתירה תידחה בסופו של דבר, הנזק שנגרם הוא עצום, כי אחרי שהטענות האלה עלו והגופים העותרים התעוררו, המומנטום של חלוקת הרישיונות נעצר וההליך להוצאת רישיון נשק שוב התארך. היועצת המשפטית לממשלה החליטה שאסור להיעזר בבנות שירות בתהליך הזה והחמ"ל פורק. בפרוצדורה הרגילה כבר אין את מוד החירום שהיה אחרי הטבח, שאמור להיות כאן גם היום".

"לא תשתוק"

לסיום היא פונה אל אנשי המחנה הלאומי ומבקשת לא לוותר על המאבק התודעתי. "המחנה הלאומי הזניח במשך שנים את המאבק על התודעה, מסיבות שונות. יש הרבה אנשים שיודעים את האמת, אבל צריך להיאבק עליה והקול שלנו לא נשמע מספיק. לא רק בענייני מלחמה ושלום, גם בענייני 'הדרת נשים' וגם בשאלות של חירות וכבוד ושוויון. כל השקרים קשורים. אחרי ה'7 באוקטובר החלטתי להתבטא בנושאים פוליטיים מובהקים, מתוך תחושת אחריות לילדים שלי ומתוך הבנה שכל קול חשוב, ושאף אחד לא ישמע את הקול שלי במקומי. אני מאמינה שיש השפעה רבה להנחה של אמת על השולחן, לניסוח טיעונים סדורים נגד אופנות אינטלקטואליות. זה גם הפידבק שאני מקבלת בערוצים שונים, גם מאנשים שלא מרשים לעצמם להתבטא בפומבי. לאמת יש כוח עצום והיא נותנת כוח עצום. בעיניי זו מצווה של כולנו - לא תשתוק".

וזה חוט השני שעובר בכל המאבקים מהסוג הזה: התכחשות לאמת, לעובדות ולטבע האדם". העתירה נגד ההפרדה באקדמיה נדחתה על חודו של קול: "שניים מתוך חמישה שופטים ביקשו לבטל את המסלולים הנפרדים, אבל גם השלושה שהכשירו אותם לא דחו את הטענה המופרכת של העותרים כאילו כל הפרדה היא בהכרח אפליה, וכך בעצם קיבעו אותה". היא מסבירה כי זו גם פגיעה במשפט הישראלי: "מדובר בקביעה משפטית ללא ניתוח משפטי סדור, בדרך שאינה משפטית. אלה חלק מהנזקים של מאבקים אידאולוגיים שמתנהלים בכסות משפטית: הם משחיתים את המשפט וגורמים נזקים עצומים לאמון של הציבור במערכת המשפט".

אל תיקחו להם רובים

עתירה קריטית נוספת שהיא עוסקת בה כרגע היא עתירה של התנועה לאיכות השלטון ושל סיעת העבודה, שדורשות מבית המשפט לבטל עשרות אלפי רישיונות נשק שניתנו אחרי ה'7 באוקטובר ולאסוף את הנשק מהאנשים. "אלה עתירות שהוגשו לפני כמה חודשים, עתירות קשות מאוד. כולנו מכירים סיפורים רבים שבהם אנשים ומשפחות ניצלו בזכות אקדח שהיה בבית. יש את הסיפור הכואב של ירון מאור מקיבוץ ניר עוז, שהציל את כל המשפחה שלו ב'7 באוקטובר בזכות הנשק האישי שלו. כשהוא סיים את העדות שלו בכנסת הוא סיפר שהילדים שלו מלטפים את הנשק כל לילה לפני השינה וככה הם נרדמים. הוא הציל את המשפחה שלו בקרב גבורה, וסיעת העבודה והתנועה לאיכות השלטון רוצות לקחת מאנשים כאלה, אנשים פרטיים, בעלי משפחות, את הנשק ולשלול מהם את האפשרות להגן על עצמם ועל משפחותיהם".

מדוע הם עושים את זה לדעתך?

"הסבר אחד, לא ממצה, הוא פרסונלי. מי שהביא לחלוקת הרישיונות הללו, כ-160 אלף נשקים, הוא איתמר בן גביר. שר אחר היה מקבל אות הוקרה על חמ"ל הנשק שהקים ועל כך שאישר עשרות אלפי נשקים במהירות שלא הייתה כמותה, בימים שכולנו פחדנו מפעולות חיקוי. חשש שקיים גם היום, כמובן, רק יותר מודחק.

"פרט לכך יש סיבות מהותיות יותר של תפיסת השמאל לגבי תפקידה הריכוזי של המדינה, על חשבון אחריותו האישית של כל אדם לחייו. ההתנגדות לנשק אישי היא גם חלק מההתנגדות הכללית של המחנה הזה לשימוש בכוח, התנגדות שאין לה הסבר הגיוני. יש הסברים עמוקים יותר,

לא יותר מזה. זאת ועוד, אחרי שהתקבלה הפסיקה, למרבה הבושה, פמיניסטיות בכירות טענו שהעירייה צדקה כשאסרה את המופע, שטענה כשחזרה בה. זו דמותו של הפמיניזם בן זמננו".

נורדמן סבורה כי בבסיס המאבק במה שמכונה "הדרת נשים" בכל הסוגיות של הפרדה, עומדת השאלה למי שייכת המדינה הזאת ומי בעל הבית: "הוויכוח הוא בשאלה אם המדינה וממילא המרחב הציבורי שלה שייכת לישראלי החילוני והאדם הדתי הוא רק אורח שנדרש לכבד את כללי המקום, או שכולם בעלי הבית והפרהסיה שייכת לכולם באותה מידה, ומכאן ננסח הסדרים קונקרטיים ברוח טובה, נחלוק, כמו שעשינו כל השנים עד לאחרונה. זה מאבק על הזהות

שהתייצבה לצד חמאס אחרי ה'7 באוקטובר, והיא טענה שההבדלים בין נשים לגברים הם כמו ההבדלים בין אדם עם עיניים חומות לאדם עם עיניים כחולות, וכי מדובר בהבדלים חיצוניים ולא מהותיים. מבחינת באטלר, הכוונה הגדולה של הפמיניזם בן זמננו, זה לא הבדל מהותי כי מדובר באותו היצור עם הבדלים צורניים בלבד. התאוריות הפמיניסטיות השתרשו כל כך בחברה שלנו, עד שאישה צעירה שחיה כיום גדלה על השקף שהיא לא שונה מגבר, ולכן, כדי לזכות בהערכה, היא צריכה לשירות שירות קרבי ולעשות הכול בדיוק כמו גברים. זו תרבות רעה לנשים". נורדמן מספרת כי הרמטכ"ל הקודם כוכבי מינה צוות שיבדוק האם שירות בסירות אפשרי לנשים וכי הצוות בדק ומצא שהדבר אינו אפשרי. "מה עשה הרמטכ"ל, קודם כוכבי ואחר כך הלוי?" היא

"נשהגעתי לפרקליטות ואחר כך לבית המשפט העליון, נתקלתי בחילוניות ברמה שלא הכרתי קודם. בסוף התקופה הזאת עברתי את עיקר ההבשלה הדתית שלי ודווקא התחזקתי באמונה ובשמירת המצוות בשנים הללו. נכנסתי לשם בלי ניסוי ראש ויצאתי עם ניסוי ראש חלקי. רק לפני 5 שנים קיבלתי על עצמי ניסוי ראש מלא"

היהודית של המדינה, שמי שהתיימשו מניהולו בדרך דמוקרטית, בדיון ציבורי ובכנסת, המציאו בין היתר את הכלי של 'הדרת נשים'".

אולי הטוענים להדרת נשים באמת סבורים שהם פועלים לטובת הנשים?

"טובתן של נשים היא הדבר האחרון שמעניין את מי שנלחמות נגד 'הדרת נשים', היא טוענת. "נשים צועקות בגרון נחר: אני רוצה את זה, אני רוצה להתפלל עם מחיצה, אני רוצה ללכת למופע שירה לנשים בלבד, ומה שאומר להן משרד המשפטים בדוח מיוחד שהוציא בנושא הוא כי 'לא שואלים את פי המופלה אם אפלייתו רצויה בעיניי'. קבעו לנשים דתיות שהן מופלות, בלי לשאול אותן, וממילא הן לא כשירות להחליט על החיים שלהן בעצמן. זה מזעזע".

נורדמן גם ייצגה בבג"ץ עותרות כמו ד"ר שפרה מישלוב וד"ר חנה קטן בנושא ההפרדה בלימודים באקדמיה, כלומר האפשרות לקיים מסלולי לימוד נפרדים לגברים ונשים. "העתירה בנושא ההפרדה הייתה מבוססת על תיאוריות מהפכניות הטוענות שאין הבדל בין גברים לנשים וכי השוני נוצר בצורה מלאכותית על ידי בני אדם באמצעים כמו הפרדה, ולכן היא פסולה. ג'ודית באטלר שכבר הזכרנו נחשבת לכוהנת הגדולה של התיאוריה הזאת. במשפט הישראלי אפשר לזהות בשנים האחרונות תהליך של ג'ודית באטלר-ויציה, בניגוד לכל היגיון ולכל מסורת משפטית. צריך להכיר את ההבדלים בין גברים לנשים ולכבד אותם, ואין בכך פגיעה בשוויון ביניהם. ההתעלמות מהאמת היא הריסנית,

שואלת ועונה: "זרק את המסקנות לפח. שניהם ביטלו בהליך הדרגתי את מסקנות הצוות, כולל תנאי סף פיזיולוגיים שהצוות קבע כדי להגן על נשים מפני ריבוי פציעות, והחליטו על התנסויות, פיילוטס, לגיוס נשים לתפקידי קצה קרביים. צה"ל אחראי לבריאות של החיילות שהוא מגייס בגיוס חובה, אבל נשים צעירות הן שישלמו בגופן את המחיר של התיאוריה שהגו פמיניסטיות כמו באטלר באקדמיה המוגנת שלהן".

למי שייכת המדינה הזאת?

לאחרונה ניצחה נורדמן בעתירה שבה ייצגה את הזמורות שרון רוטר ודין אביב. השתיים עתרו נגד עיריית תל אביב שאסרה על מופעי שירה לנשים בלבד. "התיק של שרון רוטר ודין אביב הוא הצלחה גדולה, ברוך ה'", היא מחייכת. "הגענו בו להסכמה עם העירייה, שהסכימה לבטל את החלטתה ולאפשר את המופע של שרון ודין, שמועד לנשים בלבד, כפי שביקשו".

מבחינת החוק אין שום בעיה לקיים הופעות לנשים בלבד, אבל עיריית תל אביב החליטה שהופעות של זמרות לנשים בלבד אסורות. "בעבודה מאומצת השופט הצליח להוריד את העירייה מהעץ. היה מעניין לראות בהקשר של התיק הזה שכל ארגוני הנשים שבדרך כלל מצטרפים לכל תיק הנוגע לטובת נשים, לא הצטרפו לעתירה ולא הביעו תמיכה בפומבי. באחד על אחד היו מי שלחשו לי דברים, אבל

קרן קימת לישראל

אשכולות
מרכזי הסיור והתודעה של ישראל

עם ישראל חי!

תודה ל-9,500 המטיילים והחוגגים מכל רחבי הארץ

שהשתתפו ב-"סוכות ישראלי" פסטיבל הטיולים של אשכולות וקק"ל.
והוכיחו שוב שאת המנגינה של העם שלנו אי אפשר להפסיק...

התחלה// לפני 48 שנה, נולדה וגדלה בשלומי. השנייה מתוך חמישה אחים.

אבא// מיכאל ז"ל, "יליד מרוקו. עבד כטרקטוריסט בקיבוצים ובמושבים שמסביב. איש עמל שעבד שישה ימים, ובשבת קיבל פנים של שבת. ממש הורגשה בו הנשמה היתרה".

אמא// יהודית, עבדה כמזכירה במועצה המקומית. "ילידת תוניס. אהבה אותנו ללא תנאי, התפעלה מאיתנו וטיפחה בנו כל שביב של כישרון. אחרי נפילת אחי אשר בצבא, אמא הייתה העוגן של כולנו".

ילדות בשלומי// נולדה וגדלה בעיירה הצפונית. "גדלתי בשנים שהרב שמואל אליהו כיהן בשלומי כרב והיה דמות נערצת אצלנו בבית. באותן שנים היו שם גרעינים של בנות שירות לאומי שהיו בשבילי מודל לחיקוי. היינו חבורה גדולה שיצאה לשיבות ולאולפנות וסניף בני עקיבא המקומי היה ממש החממה הרוחנית שלנו".

אמונה תמימה// "גדלנו בבית מלא באמונת חכמים ובאמונה פשוטה ותמימה. חוכמת החיים והדמויות של הסבים והסבתות היו נוכחות ברמה יומיומית, על אף שנפטרו כשהיינו קטנים. ממש ראינו מה זה 'שמע בני מוסר אביך ואל תיטוש תורת אימך', עם אפס שיפוטיות כלפי הדור הקודם ואפילו הערצה".

אולפנה// למדה באולפנת כפר פינס. "בית חינוך שחינך לחיים של גודל לצד נעורים עמוסים בחוויות של קודש, חברויות עמוקות עם בנות מבתים שונים. האמון שניתן בכל תלמידה היה מוחלט. היה תנאי סף אחד והוא הרצון לגדול ולהתפתח, לא משנה איפה גדלת ומאיפה באת". בשנת השירות השנייה הדריכה באולפנה, ולאחר נישואיה חניכה בה במשך 13 שנים.

החצי השני// אוהד, עורך דין. "הכרנו בליל שבועות כשאוהד העביר שיעורי תורה. כבר אז התפעלתי מהחשיבה המקורית שלו, מהפתיחות להתבונן בדברים מחדש ואחרת. הוא מקורי ואמין. איש של רוח וחומר. לאורך השנים הוא הסלע שעליו אני נשענת".

הנחת// שבעה. הבת הבכורה ראשית בת 26, נשואה ליהונתן ולהם שני ילדים. אחריה תפארת הי"ד, עטרת בת 21, דוד-אורי בן 18, שילה בן 15, יצחק בן 13 ויאיר בן הזקונים בן 10. הנכדים אחיה ישראל ושרי-ליבי, "שנשמתה ירדה לעולם סמוך מאוד לעלייתה של תפארת, יש מי שאומר שהן עוד הספיקו לתת כיף בדרך".

אחי הצעיר// אחיה אשר זגורי נהרג בפיצוץ טנק בנצרים לפני 22 שנים. "אשר היה עלם חמודות עם גומות חן מטריפות, בחור ערכי, חותר לאמת ולצדק וטוב לב. הוא היה היחיד שלא יצא ללמוד במסגרת פנימייתית כי הוא אהב את אמא אהבת נפש והיה מסור אליה בצורה מיוחדת. המסע לפולין בכיתה י"א השפיע עליו ובנה בו קומה חדשה בשאיפה לשירות קרבי משמעותי".

אובדן 1// "כשהייתי בת 26 ואמא לשתי בנות קטנות, אשר נהרג בצבא בציר נצרים. הנפילה שלו טלטלה את הבית. לא מספיק הבנו את הנחיצות של טיפול מקצועי וקרטנו לנו לאיטנו בזה אחר זה. אבא לא יכול היה לשאת את הצער, וארבע שנים לאחר מכן עבר אירוע מוחי קשה. הוא איבד את יכולת הדיבור והפך לסיעורי. אחותי קראה לו 'נכה צעיר'".

צילום: שלומי יוסף

שרית לפידות

48

נשואה לאוהד ואמא לשבעה ילדים

תושבת חריש

אשת חינוך, אחות שכולה ואמא לתפארת הי"ד שנרצחה במסיבת הנובה

למשמע ועקות השבר של הילדים. הם זעקו בסלון כמו חיות פצועות. ברגעים ההם הרגשתי שאמא שלי זורמת לי בדם וידעתי שהם חייבים לשמוע ממני שאנחנו נהיה בסדר ושנמשך ונחיה יותר נכון ויותר בעוצמה".

ממשיכים// "אחרי אובדן כואב כזה החיים לא נשארים כמו שהיו. יש משהו בשכול שלא מאפשר לך יותר לחיות בערך. העובדה שהחיים מתהפכים ברגע לא מאפשרת לך להסכים לכלות את הזמן בערך. יש חתירה למהות ולדיוק, ולקייח אחריות על התפקיד הכי חשוב שקיבלנו בחיים, כמו שתפארת כתבה, על הנשמה. פרט לכך ההבנה היא שהכאב לא ילך ויקטן אבל החיים צריכים לגדול סביבו, רק ככה אפשר לשאת אותו".

מבקשי ה'// "זה לא סוד שבמסיבת הנובה היו המון חברים מבתים דתיים וחרדיים. יש מי שקרא לה מסיבה של דתל"שים, אני קוראת להם מבקשי ה'. רבים מהם הם ילדים שלא היה להם מקום לרקוד בשמחת תורה בבית הכנסת. ולא כי היו חסרות מרצפות, אלא כי משהו היה חסר ביכולת להכיל את התהליך שהם עוברים בדרך לבירור התורה שלהם".

האתגר// "אוהד הביא איתו הביתה עיקרון חינוכי מהרב ויצמן ממעלות, שאין כפייה ברוחניות. כך גידלנו את הילדים שלנו, אבל אני מוכרחה להודות שלא הצלחתי להבין איך מחליפים חיי עולם בחיי שעה, ובתחילת המסע עם תפארת ניסיתי להילחם בזה, להטיף, ללמד מוסר. כהורים גם עברנו את זה די

וכשרות למרות שרוב החבר'ה מסביב לא היו דתיים. גם אליהם היא הביאה שיח אחר שלא פגשו לפני כן. תפארת הייתה רוחנית מאוד. היא השאירה הרבה יומנים מלאים בדיאלוג עם הקדוש ברוך הוא, חלקם מוכתמים בדמעות ומלאים בתפילות להארת דרך, בבקשה שה' לא יאבד לה בחיים".

אהובה// אחרי הטיול הגדול, שארך שנה ושבעה חודשים, חזרה הביתה. "באלול האחרון היא ביקשה לבוא הביתה לחגים במעין דחף לא מוסבר. בשלושת השבועות האלה זכינו לטעום ממנה, לחטוף רגעים של שיח, לחבק ולאהוב אותה. אחד הדברים שמנחמים אותי הוא שתפארת באמת יצאה מהעולם אהובה".

נפרדת// "בליל שמחת תורה היא עוד אכלה איתנו. ידעתי שהיא יוצאת למסיבה והאמת שהתהפכתי על הנסיעה הזאת בשבת. למחרת בבוקר היא התקשרה הביתה וסיפרה בקול מאוד אסוף על מה שמתרחש סביבה. היא סיפרה שהיא מתחבאת עם חברה ומתלבטת אם לחבור לחבר'ה. גם באותה שיחה היא מאוד גוננה עליי ואמרה: 'רק רציתי לדבר איתך, אמא'. היום אנחנו יודעים שהשיחה הזאת הייתה כבר אחרי שירו עליהן ולא הרבה אחר כך שתיהן נהרגו".

אובדן 2// "עברנו עשרה ימים מבהילים של חוסר ודאות, כולל חשש שתפארת נחטפה כי הטלפון שלה אוכן בעזה. כלילה, בזמן שהגיעו להודיע לנו שנמצאה הגופה, ישנתי. התעוררתי

במגרש הביתי

"השנה לקחתי חל"ת או שנת חל"מ - כפי שאחותי קוראת לזה - חופשה ללא מנוחה. אני קמה בשבע, משתדלת לעשות פעילות גופנית שיהיה כלי לנפש. שאר הזמן מתחלק בין הרצאות לקהילות וצוותים חינוכיים ובין ניהול מערך טיפול לנו ולילדים, שזו משרה שלמה בפני עצמה. במעט הזמן שנותר אני משתדלת לעזור עם הנכדים."

"גרעין הזמן ופריו. מפגש משפחתי משמעותי עם הילדים והאחים הנדירים שלנו."

עיבודים חדשים של יגל הרוש ואביאל סולטן לפיוטים.

הרב יורם צהר, ראש האולפנה בכפר פינס לשעבר. "רבי ומורי. יש בו יכולת נדירה להכיר את המציאות ואת הנפשות הפועלות ולהתאים לכל אחד את ההדרכה נכונה לו."

"לזכות לראות את האור שנברא מתוך החושך ושה' ימלא חסרוננו. שנוכה לישועה גדולה מתוך המיצר שהתרגש עלינו כעם."

"להיות נזקקת."

"חולמת להיות סבתא נוכחת, שהבית יהיה מקור כוח לילדים עוד הרבה שנים ושנצליח להיות שם בשבילים."

לבד ועם תחושת אשמה וניסיון להבין מה עשינו לא בסדר ואיך אצל אחרים זה עובד. אני חושבת שאולי משהו בכאב הלאומי, אולי הפרופיל של הילדים שהיו שם ואולי כי ה' העיד עליהם - מאפשר לנו היום להפחית את השיפוטיות ולנסות להבין למה כל כך הרבה ילדים דתיים מחפשים את דרכם ועוברים מסע רוחני כזה."

שליחות // מאז, יחד עם בעלה, היא מקדישה את זמנה להרצאות בנושא. "אנחנו מסתובבים ברחבי הארץ, בקהילות ובצוותים חינוכיים ומנסים לתווך את התהליך הזה להורים ולמחנכים. לפרק את תחושת הבדידות וההסתרה, לשים את זה על השולחן ולשתף במדבריות הנפש שהילדים היקרים האלה עוברים. בתחושת החטא, האשמה, חוסר השייכות לא לעולם החילוני ולא לעולם הדתי. להורים אליהם את מה שהם צריכים: אמון בנשמה שלהם ובמה שנספג בהם, ובעיקר לספר להם שהם לא מבקשים להתרחק אלא בדיוק להפך - הם מבקשים להיות בעלי תשובה ולבחור בזה מחדש."

להיות כתובת // "צריך לעזור לצעירים הללו לפתור את הקושי שהם מסתובבים איתם: האם התורה היא בשבילם סם חיים או סם מוות? האם חיי תורה יאלצו אותם לכבות את כוחות החיים ולהחמיץ את החוויה החד-פעמית הזאת שנקראת חיים, כשהעולם מסביב מציע כל כך הרבה ריגוש וחיות? הם חייבים לעצמם תשובה על כך, ואנחנו מבקשים לומר להורים ולמחנכים: תהיו שם בשבילם."

נועל'ה בשרון

כשאוכל ואהבה נפגשים עם הציונות הדתית

נועל'ה מתחם האירועים של הציונות הדתית

ארועים עד 800 איש

ביחד נשמח. ביחד ננצח!

מזל טוב למשפחות שבחרו לשמוח בנועל'ה:

משפ' פרידמן מעלות תרשיחא | משפ' אברמוביץ' קריית שמונה

משפ' הרשקוביץ ממורשת | משפ' דודג' מרעננה

משפ' וויסבלום מרעננה | משפ' דוגמה מרעננה | משפ' משה מראש העין

משפ' ליפל מקרני שומרון

1000 חוות דעת לא טועות

משעול גיל 1 כפר סבא

להזמנות: יורם 054-7009111

חפשו בפייסבוק נועל'ה אירועי בוטיק בשרון
Noale-events.co.il

חנה קטן
chanakatan@gmail.com

מה שטוב ליהודים

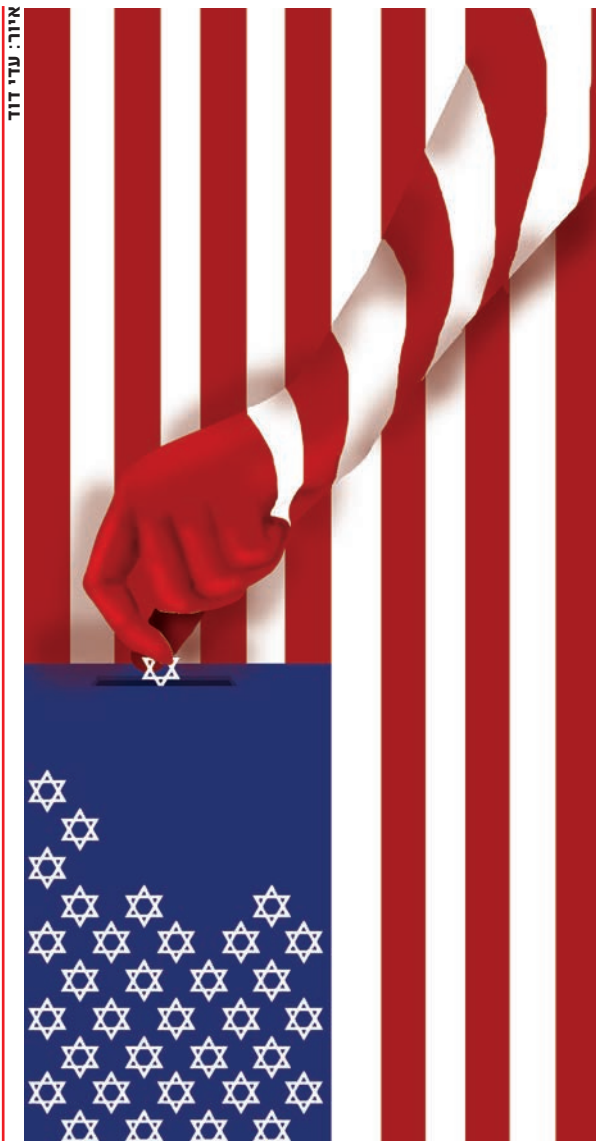
ושהרוב בכל מדינה גורף את כל הקופה של האלקטורים לנציג המפלגה שלו, וזו השיטה הקיימת היום.

כידוע, הבחירות לתפקיד נשיא ארצות הברית ולעוד תפקידים רבים הן תמיד ביום השלישי בשבוע הראשון של נובמבר. התאריך הזה נקבע כי זה בדיוק הזמן שבו נגמרו רוב עבודות החקלאות שקשורות לגידולי הקיץ ועדיין לא התחילו העבודות הקשות של גידולי החורף, כך שזה היה זמן יחסית נוח לרוב האזרחים ולכן קיים סיכוי גדול שרובם יבואו להצביע. וכמו בנושאים אחרים, מסורת לא משנים כל כך מהר.

אז אחרי שגדלתי על כך שחשוב להצביע למי שטוב ליהודים, וניסיתי לשכנע קרובים ורחוקים שהם אזרחי ארצות הברית לא לוותר על זכות הבחירה, במיוחד כאשר מדובר ב־200 אלף בעלי זכות בחירה, דבר שיכול להכריע את הכף ממש כמו שהיה בבחירות של טראמפ מול הגברת קלינטון לפני שמונה שנים, אמר לי בני בצדק: "אמא, את מניו יורק, אז למה לך להצביע?" והוא צדק.

קולומבוס היה יהודי? אבל אולי יש בשורה. לקראת הבחירות הקרובות בארצות הברית ערך מכון מנהטן לחקר מדיניות סקר בקרב יהודי ארצות הברית, והתוצאות היו מפתיעות. על השאלה "מהו הנושא החשוב ביותר בשבילכם במערכת הבחירות?" ענה הרוב "הפלול", לאחר מכן "כלכלה", במקום השלישי "דמוקרטיה והוגנות הבחירות", ורק במקום הרביעי "ביטחון ישראל ואנטישמיות". ואנחנו תמיד חשבנו שהביטחון של עם ישראל בארץ ובעולם הוא שעומד בראש מעייניהם של יהודי ארצות הברית. טעינו. מצד שני, המחקר מצביע על כך שהתמיכה של יהודי ארצות הברית במפלגה הדמוקרטית נשחקת לאחרונה באופן ניכר. זה נכון ליהודים שאינם אורתודוקסים. בקרב המצביעים האורתודוקסים זוכה טראמפ ביתרון של 30 אחוזים. היתרון המשמעותי ביותר במצע של הדמוקרטים על המפלגה הרפובליקנית שמשכנע את היהודים להצביע בעדס נוגע לנושאי הפלול, אקלים ושירותי בריאות, ולא בנושא אנטישמיות, ביטחון וישראל. ואם תשאלו מהיכן החוצפה היהודית לנסות להכריע את הבחירות בעולם החדש, הנה התשובה: מחקר שיצא לאחרונה קובע שכריסטופר קולומבוס היה יהודי מספרד. לאורך השנים ניטש ויכוח על מוצאו ומקום קבורתו, והמדענים השתמשו בניתוח די־אן־איי כדי להתמודד עם התעלומה בת מאות השנים.

לפי התיאוריות השונות משערים שקולומבוס היה יהודי ספרדי או יווני, באסקי, פורטוגלי או בריטי. כדי לפתור את התעלומה, חוקרים ערכו מחקר שנמשך יותר מעשרים שנה, באמצעות בדיקת דגימות זעירות של שרידים מהקבר בקתדרלת סביליה, שסומן כמקום מנוחתו האחרון של קולומבוס. הם השוו את השרידים לאלו של קרובי משפחה וצאצאים ידועים שלו, וממצאיהם פורסמו בסרט תיעודי שכותרתו "ה־DNA של קולומבוס: המוצא האמיתי" ששודר בטלוויזיה הציבורית בספרד. גם בכרומוזום Y (הזכרי) וגם בד־אן־איי המיטוכונדריאלי (שמעבר על ידי האם) הם מצאו תכונות התואמות למוצא יהודי. אז אם מגלה אמריקה, שהייתה מקלט לרוב יהודי העולם במשך שנים, הוא בכלל יהודי, בוודאי שיש לנו זכות לקבוע מי יהיה נשיא ארצות הברית...●

איור: עדי דוד

מכון מנהטן לחקר מדיניות ערך סקר בקרב יהודי ארצות הברית, והתוצאות היו מפתיעות. על השאלה "מהו הנושא החשוב ביותר בשבילכם במערכת הבחירות?" ענה הרוב "הפלול", לאחר מכן "כלכלה", "דמוקרטיה והוגנות הבחירות", ורק במקום הרביעי "ביטחון ישראל ואנטישמיות". ואנחנו תמיד חשבנו שביטחון עם ישראל בארץ ובעולם עומד בראש מעייניהם של יהודי ארצות הברית

על חודו של קול. בקרוב יגיע היום הגדול שבו תתקיימנה הבחירות לנשיאות ארצות הברית, ואני מתכוונת כמובן להצביע. אני מקווה מאוד שכך יעשו כ־200 אלף אזרחי ארצות הברית שגרים בארץ. מספר כזה של בוחרים יכול גם להכריע את הבחירות. הרי מערכת הבחירות הקודמת הוכרעה על חודו של קול, או אלקטורט, בעצם.

ההורים שלי תמיד הצביעו לדמוקרטים כי הם נחשבו טובים ליהודים, וזה הדבר החשוב ביותר. הם דיברו המון על פוליטיקה, ואבי, שהיה מנהל בית ספר, היה תולה מדי יום על לוח המודעות המרכזי של בית הספר ידיעה חשובה ומעניינת שמצא בעיתון הניו יורק טיימס, ומבקש מהמורים לדון בה עם התלמידים. הוא חשב שהכרת האקטואליה בכלל היא דבר קיומי, ובפרט בכל מה שקשור לאנטישמיות, יהדות ומדינת ישראל. בין השמות שנשמעו בביתנו היו הנשיאים הדמוקרטיים שהיו טובים ליהודים כמו טרומן וג'ונסון, וגם סגן הנשיא המפרי שלא זכה בסוף בנשיאות. מה שטוב ליהודים היה הנתון החשוב ביותר מבחינתם. אבל היום המצב שונה לחלוטין, כאשר רוב היהודים מצביעים לדמוקרטים כי - לא ייאמן - היתר חופשי להפלול חשוב להם יותר מביטחון עם ישראל.

הרוב לא תמיד קובע. כילידת ארצות הברית יש לי זכות הצבעה, למרות שעליתי לישראל בגיל 14 ומאז רגלי לא דרכה ביבשת אמריקה, אך מעולם לא טרחת לי לממש אותה. גם עכשיו אני מתלבטת אם להצביע, כי אני מגיעה ממנהטן, שהיא שכונה בעיר ניו יורק שבמדינת ניו יורק, ובשיטת הבחירות בארץ האפשרויות הבלתי מוגבלות הסיכוי שלי להשפיע אפסי.

שיטת הבחירה של הנשיא בארצות הברית, שיטת האלקטורים, שונה לחלוטין מאשר אצלנו. בבחירות רגילות סופרים את כל הקולות במדינה והמנצח הוא מי שזכה ברוב הקולות, אבל בשיטת האלקטורים כל מדינה בוחרת מספר מסוים של נציגים נבחרים, אלקטורים, שיצביעו בשם אזרחיה. מספר האלקטורים של כל מדינה שווה למספר נציגיה בקונגרס, פלוס מינוס. יש בערך 500 אלקטורים. וכאן אנו מגיעים לעיקר: בבחירות רגילות הולכים אחר הרוב, אבל בארצות הברית יכול להיות מצב שרוב אזרחי המדינה בחרו נשיא רפובליקני, אך רוב האלקטורים יהיו דמוקרטים - וכך ייבחר נשיא דמוקרטי. וזה קרה לא פעם, כולל בבחירות שבהן ניצח טראמפ לפני שמונה שנים.

אחת הסיבות להנהגת שיטת האלקטורים המוזרה הזאת בבחירות לנשיאות בארצות הברית היא הוויכוח שהיה בתקופת האבות המייסדים של המדינה, ויכוח בין הקבוצה הדמוקרטית יותר, שרצתה שיהיו בחירות כלליות פשוטות שבהן ייבחר הנשיא מתוך קבוצת המועמדים לנשיאות ברוב קולות, ובין קבוצה אריסטוקרטית יותר, שלא סמכה על שיקול דעתם של החקלאים והבוקרים הפרימיטיביים שהיו חלק ניכר מבעלי זכות הבחירה, ורצתה שהבחירות לנשיאות ייעשו על ידי גוף בוחר מיוחד או חברי הסנט והקונגרס. הפרשה הייתה שהבוחרים יבחרו בכל מדינה אלקטורים, אנשים מורמים מעם, שיהיו השליחים שלהם לבחור בנשיא המתאים מהמועמדים. הגלגולים הרבים שעברה השיטה הזאת גרמו למצב שבו האלקטורים הם שליחי שתי המפלגות הגדולות,

פרדה מאוחרת מהסוכה

הביקור במטבח של אורית הביא אליי ניחוחות וטעמים ממסורת בית אבא בליל הושענא רבה, עם חביטת ערבות, פיתות ומרק פול זהוב

החלל - ריחו של מרק הפול המיוחד, שאותו אוכלים רק ביום הזה והוא היה בשבילנו פרדה טעימה במיוחד מהסוכה. "בבוקר, לאחר התפילה וחביטת הערבות, המרק והפיתות הריחניות היו מוכנים. כולם היו מגיעים לסוכה בבגדיהם הלבנים, יושבים מסביב לשולחן הרחב, סועדים את ליבם ושרים את כל שירי החג החל מראש השנה ועד עתה. האווירה המרוממת של הרגעים הללו התערבבה בטעמו העשיר של המרק והפיתות הרכות והטובות, וזה היה אחד משיאי החודש כולו. אולי משום כך עד היום אני שומרת על המנהג הזה. לשמחתי הרבה גם בביתה של חמותי נהגו להגיש את המנה הזאת באותה צורה, כך שאני זוכה לשמר את המסורת המשותפת של אבותינו".

"אבי היה גבאי של בית כנסת מרוקאי בירושלים", היא מספרת, "כילדה הבית שלנו היה ממוקם מעל בית הכנסת וכל החיים נסובו סביבו. תמיד היה מאוד מיוחד לגור מעל בית הכנסת, אך את ליל הושענא רבה אני זוכרת כחווייה מופלאה שממש קשה לתאר במילים. בלילה הזה אף אחד מהילדים לא הלך לישון, כולנו עזרנו לאמא בהכנות ולא היינו מוכנים בשום אופן להחמיץ את הרגעים הללו ולהחליף אותם בשנת לילה. לבקשתו של אבי, אמא הייתה מורידה לבית הכנסת בכל שעה מאכלים שונים שעזרו ללומדים לשמור על הערנות וזיכו אותם בברכות רבות, וכך כל הלילה היינו עולים ויורדים במדרגות עם מגשים בידינו. הבית כולו היה מלא בפעילות והכנות, אך בעיקר התרגשנו מהריח המופלא שמילא את

הביקור המקסים שלי אצל אורית המיוחדת כל כך היה חוויה שקשה לשכוח. השעות שביליתי במטבח המעוצב, המצוחצח והנעים היו שעות של הנאה, לימוד, סיפורים מלאי חמימות יהודית וכמובן הכי חשוב - של טעם מנצח. מיד כשנכנסנו לביתה המאיר ומסביר הפנים קיבלה את פנינו קערה ענקית מלאה בפול קלוף, ועל ידה קערה גדולה לא פחות שבה תפח לאיטו בצק חלק ומבריק. אורית הציגה בפניי בהתרגשות את אחת המנות המיוחדות ביותר של חג הסוכות, שיש לה טעם של מסורת וזיכרונות ילדות קדומים. "זו המנה המיוחדת שמגישים אצלנו בתום התפילה של הושענא רבה - מרק פול עם פיתות תוצרת בית".

צילום: שושי סירקיס

מרק פול

10-12 יחידות

מנ הבישול: 45 דקות
בסיר לחץ ושהה וחצי בסיר רגיל

דרגת קושי בינונית (הגלל הקולוף)

1/2 קילוגרם פול יבש
נושרה במשך הלילה
12 כוסות מים
8 שיני שום קלופות
1 1/2 כפות כמון
2 כפיות מלח (א)

יותר לפי הטעם)
1/2 כוס מנ בית
3 פלפלים מתוקים יבשים
1 פלפל חריף יבש
1/2 כפית כורכום

משרים את הפולים בקערה עם הרבה מים למשך הלילה. מקלפים את הקליפה העבה ומעבירים את הפולים הקלופים לקערה. משרים את הפלפלים במים רותחים כחצי שעה, שוטפים ובודקים שאינם נגועים בתולעים ובחרקים. בסיר גדול או בסיר לחץ מביאים את הפול לרתיחה, ומסירים בעזרת מצקת את הקצף שנוצר. מוסיפים את שאר החומרים, מכסים ומבשלים על אש נמוכה - 45 דקות בסיר לחץ או שעה וחצי בסיר רגיל, עד שהפולים נמסים ומתקבל מרק חלק בצבע זהבהב. טועמים, מתקנים תיבול ומגישים. אפשר לטחון את המרק בעזרת בלנדר מוט למחית חלקה. אפשר לוותר על הפלפלים היבשים ולהחליף אותם בכפית פפריקה מתוקה וחצי כפית פפריקה חריפה, אך אז צבעו של המרק יהיה שונה במקצת.

פיתות תוצרת בית

15 פיתות

מנ התפחה: 20 דקות
שהה לבצק לכדורים
מנ אפייה: 4-3 דקות

דרגת קושי בינונית

1 קילוגרם קמח
2 1/2 כפות שמרים יבשים
1/4 כוס סוכר
3 כוסות מים פושרים
1 כף גזושה מלח

מכינים את הבצק: בקערה גדולה או במיקסר עם וו לישה שמים את כל החומרים ולשים עד לקבלת בצק רך מאוד ולא דביק מדי. מעבירים את הבצק לקערה משומנת ומכסים במגבת או בניילון נצמד. בכל 20 דקות לשים את הבצק לישה קצרה בעזרת ידיים רטובות כדי לשבור אותו. לאחר שלוש לישות כאלה מעבירים את הבצק למשטח עבודה. משמנים את הידיים וקורצים בעזרת שתי אצבעות 15 כדורים אחידים של בצק. מניחים אותם במרחק מה זה מזה על התבניות, מכסים בנייר אפייה ועליו מגבת ומתפיחים עוד 15 דקות. בינתיים מחממים את התנור לחום של 230 מעלות. אופים את הפיתות: מורדים כל כדור לעיגול בעובי חצי סנטימטר ומניחים זה לצד זה על תבנית התנור. אופים את הפיתות בתנור החם (אם יש לכם טורבו ניתן לאפות שתי תבניות יחד, אך חשוב להחליף ביניהן באמצע האפייה) במשך 3-4 דקות, עד שהן זהובות. לאחר האפייה מעבירים את הפיתות מיד למגש ומכסים במגבת. מגישים כשהן עדיין חמימות, לצד המרק.

שרים יחד לשוב

שלישי | ד' בחשוון | 5.11 | כיכר החטופים ת"א

19:00

מעגלי שיח
עם משפחות החטופים

20:00

שרים יחד לשוב
יעקב שוואקי
יונתן רזאל
נועם בנאי

- מתאחדים לשוב -

מטה המשפחות להחזרת
החטופים והנעדרים

בשבוע

קבוצת התקשורת הגדולה בישראל לציבור הדתי